महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
घोराही उपमहानगरपालिका,
दाङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रुपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)
महालेखापरीक्षक

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
(प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, लुम्विनी प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. १६१

मितिः २०७९।३।२३

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुख ज्यू,
घोराही उपमहानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
दाङ।

कैफियत सहितको राय

हामीले घोराही उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. घोराही उपमहानगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन।

२. लेखापरीक्षणबाट रू. १३ करोड ७६ लाख ३४ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये मिति २०७८।१२।७ मा प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रू. १ लाख ९६ हजार फर्स्यौट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ६३ लाख ५१ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ६ करोड २८ लाख ५१ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू. ६ करोड ७९ लाख ७९ हजार र पेश्की रू. २ लाख ५७ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष ३१ करोड १० लाख ३ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू ४४ करोड ८४ लाख ४१ हजार रहेको छ । पालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. घोराही उपमहानगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगर/गाउँ कार्यपालिका, नगरप्रमुख/अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(नारायण मरासिनी)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

घोराही उपमहानगरपालिका

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
६३	६०	१३७६३४	०	७	१९६	६३	५३	१३७४३८	६३५१	६७९७९	६२८५१	०	०	१३०८३०	२५७

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
दाङ	३३५९०८	०	२४९०५	३११००३	०	१३७४३८	४४८४४१

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : घोराही उप महानगरपालिका, दाङ , घोराही उप महानगरपालिका , दाङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	RISHI RAM KC	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	LOK MANI SHARMA	२०७७-४-१	२०७८-३-३१
		बेरुजु रकम	१३७,६३४,२०२

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		५२,१२,८९,९३४.४५	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	१,००,४३,५२,८०५.४१	**चालु खर्च**	१,०७,२८,२६,९७३.६४
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	९,००,५८,३९५.२५	**पूँजीगत खर्च**	७३,११,६७,९६८.०५
राजश्व बाँडफाँट	४१,४३,९६,४६२.८५	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	३,९६,७१,६४८.६५
आन्तरिक आय	१२,२४,५२,३२४.३१		
अन्य आय	५५,००,९१,८३५.११		
कुल आय	२,१८,१३,५१,८२२.९३	**कुल खर्च**	१,८४,३६,६६,५९०.३४
बाँकी मौज्दात		८५,८९,७५,१६७.०४	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचयः** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस घोराइ उप-महानगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवद्र्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु उप-महानगरपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस उप-महानगरपालिका अन्तर्गत १९ वडा, ९ सभा सदस्य, ५२२ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३५ हजार परिवार र १५६००० जनसंख्या रहेको छ । लेखापरीक्षणबाट औल्याए पश्चात बैठक भत्ता बापतको १४७६००, अनुगमन मूल्याङ्कनको रु.७७४१५, सञ्चार बापतको रु.२४०००। समेत रु.२,४९,०१५। असुल भई दाखिला भएको छ।	
२			**पशु बधशाला निर्माण कार्यः यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।**	
२.१			**पशु बधशाला निर्माण कार्यः** कार्यालयले मु अ कर र कन्टिन्जेन्सीसमेत लागत अनुमान रु २ करोड भएकौ ठे न २६-२०७६।७७ को पशु वधशाला निर्माण कार्यकालागी सबभन्दा घटी कबोल गर्ने निर्माण व्यवसायी रोल्पा निर्माण सेवाको कबोल अङ्क रु १,४१,१९,८१४।८७ स्वीकृत गरी २०७८।३।१५ सम्ममा सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।१।२९ मा सम्झौता गरेकोमा गतवर्ष प्रथम बिलको रु १८,९८,२१८।७८ र यो वर्ष दोश्रो बीलको रु ६०,५४,५९५।०३ गरि हालसम्म रु ७९,५२,८१३।०६ (५६.३२ प्रतिशत) मात्र भुक्तानी दिएको देखियो ।	
२.२	१४	२०७८-१-६	**दोहोरो मु अ करः** निर्माण व्यवसायीलाई विमा प्रिमियमको खर्च सोध भर्ना गर्दा बील बमोजिमको रकम मात्र सोधभर्ना गरेको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले ठे न २६-२०७६।७७ को पशु बधशाला निर्माण गर्दा निर्माण व्यवसायी रोल्पा निर्माण सेवालाई नेपाल ईन्सुरेन्सको बील अनुसार बिमा प्रिमियम मु अ कर समेत रु ४७,८८९।- सोधभर्ना भुक्तानी गर्दा उक्त रकमको पुनः मु अ कर रु ६,२२५/५७ भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	६,२२६

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२.३			**खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · **क)** खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · **ख)** सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · **ग)** सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · **घ)** निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · **ङ)** बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · **च)** सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	
२.४			**खरिदमा सम्झौताको म्याद थपः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार ऐन बमोजिम निर्माण व्यवसायीको काबू बाहिरको परिस्थिति सार्वजनिक निकायले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था परी खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधि भित्र पुरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई निवेदन दिनुपर्ने र म्याद थप गर्ने अधिकारीले सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता अनुसारको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको र कार्यालयले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध नगराएकव वा काबू वाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सक्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले उक्त निर्माण कार्यको अवधि २०७९।२।३० सम्मकोलागी अवधि थप गरेको देखियो ।उक्त निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्यको कार्यतालिका तथा कार्य योजना तयारै नगरेको र सम्झौता अनुसारको कार्य कार्यान्वयनकालागी प्रगति अनुगमन गर्ने र गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने, बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लागयत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय पक्षको व्यवस्थापन कार्य गरेको देखिएन । जसका कारण निर्माण कार्य तोकिएको अवधिमा सम्पन्न गर्न निर्माण व्यवसायीले भरमग्दुर प्रयास गरे नगरेको स्पष्ट हुन सकेन । अतः निर्माण व्यवसायीको उल्लिखित पक्षको विश्लेषण नगरी निर्माण कार्यको अवधि थप गर्ने कार्यमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
३			**ठे न ३४-२०७७।७८ भवन निर्माण कार्य**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३.१			**वडा न ९ र ११ को स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण ः** उपमहा नगरपालिकाले ठे न ३४-२०७६।७७आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माणकालागी मिति २०७८।२।३० मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवाको मु अ करसमेतको कबोल अंक रु ८७,१३,२६८।०४ स्वीकार गरी २०७७।२।१३ मा ठेक्का सम्झौता गरेकोमा यो वर्ष प्रथम देखि चौथो तथा अन्तिम बीलसम्मको रु ८७,१०,९१७।- खर्चमा मिति २०७८।२।२८ मा सम्पन्न गरेको देखियो । यसमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् **क) कार्य स्वीकार प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ अनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार गर्दा सोको कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाएको देखिएन । **ख) कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम २ अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गराउनु पर्नेमा त्रुटी सच्याउने अवधि समाप्त नहुँदै अन्तिम बील भुक्तानी कै समयमा तयार गरेकोले निर्माण व्यवसायीलाई अनुचित लाभ पुग्न सक्ने देखिन्छ । अत: त्रुटि सच्याउने अवधि समाप्त पश्चात मात्र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन बनाइनु पर्दछ । **ग) एज बिल्ट नक्शा:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम १ अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिमको एज विल्ट नक्शा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर निर्माण व्यवसायीले एज विल्ट नक्शा तयार गरी पेश गरेको देखिएन । अत: एजविल्ट नक्शा तयार गरि गुणस्तर कायम गरिनु पर्दछ ।	
३.२	५७	२०७८-३-२०	**दोहोरो मु अ करः** निर्माण व्यवसायीलाई विमा प्रिमियमको खर्च सोध भर्ना गर्दा बील बमोजिमको रकम मात्र सोधभर्ना गरेको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले ठे न ३४-२०७६।७७ को वडा न ३ र १७ कोआधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भवन निर्माण गर्दा निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवालाई सगरमाथा ईन्सुरेन्सको बील अनुसार बिमा प्रिमियम मु अ कर समेत रु २५,११५।११ सोधभर्ना भुक्तानी गर्दा उकेत रकमको पुनः मु अ कर रु ३,२६५/-भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	३,२६५

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४			**नेपाल आर्मी व्यारेक देखि ट्राफिक चोक फुटपाट सहित सडक निर्माण कार्य** लागत अनुमान रु. १,००,००,०००।- कन्टेन्जेन्सी र मू अ कर समेत रहेको नेपाल आर्मी व्यारेक देखि ट्राफिक चोक फुटपाट सहित सडक निर्माण कार्यको लागि आ व २०७६।७७ मा हरितारा कन्सन्ट्रक्सनले कवोल गरेको रु. ९५,०१,९८२।- मा म्यादथप समेत २०७७।८।२५ मा सम्पन्न गर्नेगरी २०७७।१।२८ सम्झौता भएको र अन्तिम विलसम्म रु. ९८,८०,५१६।- बरावरको कामको मूल्याँकन गरी भुक्तानी भएको निर्माण कार्य सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्:	
४.१	382	२०७७-११-४	क्षतिपूर्ति - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२२ मा विल विजकमा उल्लेख हुनुपर्ने कुरा र नियम १२३(२) मा रनिङ विल वा अन्य विल भुक्तानी लिनको लागि निर्माण व्यवसायीले आवश्यक कागजात पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निर्माण व्यवसायीलाई गो भौ नं ३८२ मिति २०७७।११।।४ बाट रु ४०,७५,८९६।- अन्तिम भुक्तानी दिएकोमा निर्माण व्यवसायीले अन्तिम नापाजाँच गरी भुक्तानी दिन माग गरेको निवेदन नदिएको प्राविधिकले नापजाँच गरेको मिति उल्लेख नगरेको तर प्राविधिक प्रमुखले २०७७।८।२५ मा ठेक्का विल तयार गरेको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले भुक्तानीको लागि मिति २०७७।११।४ मा कर विजक जारी गरेको र सोही दिन कार्यालयले अन्तिम भुक्तानी दिएको छ । कुनै पनि निर्माण व्यवसायीले काम समाप्त भई प्राविधिक मूल्याँकन भैसकेको र कार्यालयले कार्य स्वीकार गरी सकेको अवस्थामा ढिला गरी भुक्तानी माग गर्ने अवस्था देखिंदैन । ढिला काम सम्पन्न गरेको अवस्थामा सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायीलाई हर्जना बाट जोगाउन अघिको विल बनाई ढिला भुक्तानी गरेको देखिएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावली र सम्झौता बमोजिम ०.०५ प्रतिशतका दरले ७७ दिनको रु. ३,६५,८२६।- हर्जना असूल हुनुपर्ने रु	३६५,८२६
४.२			ल्याव टेष्ट - प्रोभिजनल सम आटममा रहेको प्रयोगशाला परीक्षण वापतको रकम भुक्तानी गर्दा प्रयोगशाला परीक्षणको प्रमाण र प्रयोगशालामा तिरेको रसिद सहित पेश गर्नुपर्नेमा सो पेश नगरी रु. २०,०००-। मा मूअकर समेत थप गरी रु २२६००।- भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने रु	२२,६००
५			**जुरुटटे सडक पिच कार्य** लागत अनुमान रु. १,२५,००,०००।- कन्टेन्जेन्सी र मू अ कर समेत रहेको जुरुटटे सडक पिच कार्यको लागि आ व २०७६।७७ मा थ्रि जि कन्सन्ट्रक्सनले कवोल गरेको रु. ८७,५४,३९४। मा म्यादथप समेत २०७७।८।२५ मा सम्पन्न गर्नेगरी सम्झौता भएको र अन्तिम विलसम्म रु. ८१,६६,२२२। भुक्तानी भएको निर्माण कार्य सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्:	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.१	1380	२०७८-३-३०	**धरौटी** - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ (४) मा भुक्तानी गर्दा रिटेन्सन मनी बापत रनिङ विल वा अन्य विल वा विजकमा उल्लिखित रकमको पाँच प्रतिशत रकम कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखित ठेक्कामा मूअकर बाहेक रु.७२,२६,७४५।- भुक्तानि भएकोमा रु. ३,६१,३३७।- धरौटी कट्टा गर्नुपर्नेमा रु. २,७४,१३८।- मात्र कट्टा गरेकोले घटी धरौटी कट्टा गरेको रु	८७,१९९
५.२	1380	२०७८-३-३०	**क्षतिपूर्ति** - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२१ क मा निर्माण व्यवसायीको ढिलाईका कारण खरिद सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा निजले सार्वजनिक निकायलाई सम्झौता रकमको दश प्रतिशतमा नवढ्ने गरी साधारणतया प्रतिदिन सम्झौता रकमको शुन्य दशमलव शुन्य पाँच प्रतिशत क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीले मिति २०७८।३।१६ (दर्ता नं १०२०१ मिति २०७८।३।१६) मा अन्तिम भुक्तानीको लागि निवेदन दिएकोमा प्राविधिक प्रमुखले २०७७।८।२४ मा ठेक्का विल तयार गरेको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले काम सम्पन्ननै नगरेको अवस्थामा अन्तिम भुक्तानीको लागि दिएको निवेदन भन्दा २०२ दिन अगावै कार्यसम्पन्न तयार गर्ने प्राविधिकलाई कारवाही गरी सार्वजनिक खरिद नियमावली र सम्झौता बमोजिम १० प्रतिशतले हुने रु ८७५४३९। हर्जना असूल हुनुपर्ने रु	८७५,४३९
५.३			**कार्य स्वीकार प्रतिवेदन** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७(१) मा सार्वजनिक निकायले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार्दा सोको प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै, उपनियम(२) मा उल्लेखित प्रावधान पुरागरी उपनियम(३) अनुसार सार्वजनिक निकायले आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी भुक्तानीको लागि आर्थिक प्रशासन शाखा वा निकायमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखित कार्यको अन्तिम विलको भौ.नं. १३८०–२०७८।३।३० मा रु. ६१९५५२४।– भुक्तानी दिएकोमा नियमले व्यवस्था गरेको प्रावधान पुरा नगरी अन्तिम विलको रकम भुक्तानी दिएको पाइयो । यसरी कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बेगर निवेदनको आधारमा अन्तिम विलको भुक्तानी दिंदा त्रुटी सच्याउने अवधि कहिले देखि कहिले सम्म रहने, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन कहिले जारी गर्ने भन्ने जस्तो दुविधा हुने देखिन्छ । यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.४	1380		**बढी भुक्तानी**- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) क मा भुक्तानी गर्दा बास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने व्ययवस्था छ । उक्त निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार रु ८१६९४५४। तयार गरेको आधारमा रु. ८१,६६,२२२। भुक्तानीदिएको छ तर प्रत्येक रनिङ विलको जोडजम्मा गर्दा रु. ८१,३०,८९३।- मात्रको कार्य भएको देखिएको र सोही रकम बरावरको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेमा बढीको कार्यसम्पन्न बनाई रु ३५३२९ बढी भुक्तानी देखिएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु	३५,३२९
६			**ठे न ३५-२०७६।७७ वडा न ९ र ११ को आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण**	
६.१			**वडा न ९ र ११ को स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण ः** उपमहा नगरपालिकाले ठे न ३५-२०७६।७७आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माणकालागी मिति २०७८।२।३० मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवाको मु अ करसमेतको कबोल अंक रु ८७,१३,२६८।०४ स्वीकार गरी २०७७।२।१३ मा ठेक्का सम्झौता गरेकोमा यो वर्ष प्रथम देखि चौथो तथा अन्तिम बीलसम्मको रु ८७,११,१६५।- खर्चमा मिति २०७८।२।२८ मा सम्पन्न गरेको देखियो । यसमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् **क) कार्य स्वीकार प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ अनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार गर्दा सोको कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाएको देखिएन । **ख) कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम २ अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गराउनु पर्नेमा त्रुटी सच्याउने अवधि समाप्त नहुँदै अन्तिम बील भुक्तानी कै समयमा तयार गरेकोले निर्माण व्यवसायीलाई अनुचित लाभ पुग्न सक्ने देखिन्छ । अत: त्रुटि सच्याउने अवधि समाप्त पश्चात मात्र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन बनाइनु पर्दछ । **ग) एज बिल्ट नक्शा:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम १ अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिमको एज विल्ट नक्शा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर निर्माण व्यवसायीले एज विल्ट नक्शा तयार गरी पेश गरेको देखिएन । अत: एजविल्ट नक्शा तयार गरि गुणस्तर कायम गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.२	५७	२०७८-३-२०	**खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · **क)** खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · **ख)** सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · **ग)** सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · **घ)** निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · **ङ)** बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · **च)** सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	
६.३	५७	२०७८-३-२०	खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयन **क) दोहोरो मु अ करः** निर्माण व्यवसायीलाई विमा प्रिमियमको खर्च सोध भर्ना गर्दा बील बमोजिमको रकम मात्र सोधभर्ना गरेको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले ठे न ३५-२०७६।७७ को वडा न ९ र ११ कोआधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भवन निर्माण गर्दा निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवालाई सगरमाथा ईन्सुरेन्सको बील अनुसार बिमा प्रिमियम मु अ कर समेत रु २५,११५।११ सोधभर्ना भुक्तानी गर्दा उकेत रकमको पुनः मु अ कर रु ३,२६५/-भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	३,२६५
६.४	५७	२०७८-३-२०	**खर्चको प्रमाणः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ को नियम ३९ को उपनियम ५ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवालाई पी एस रकमको प्रयोगशाला परीक्षण गरेको खर्च मु अ करसमेत रु ५६५०/- भुक्ताानी गर्दा खर्च प्रमाणित हुने टेष्ट प्रमाण तथा खर्चको वील नभएकोले उक्त खर्चको प्रमाण पेस गर्नुपर्ने देखिएको रु	५,६५०
७			**ठे न ३३-२०७६।७७ वडा नं १ र ६ को आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण कार्य**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.१	३०	२०७८-३-४	**वडा न १ र ६ को स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण ः** उपमहा नगरपालिकाले ठे न ३३-२०७६।७७आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माणकालागी मिति २०७८।२।३० मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवाको मु अ करसमेतको कबोल अंक रु ५३,३६,३०९।८४ स्वीकार गरी २०७७।२।१३ मा ठेक्का सम्झौता गरेकोमा यो वर्ष प्रथम देखि चौथो तथा अन्तिम बीलसम्मको रु ५२,४८,४०५।- खर्चमा मिति २०७८।२।२८ मा सम्पन्न गरेको देखियो । यसमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् **क) कार्य स्वीकार प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ अनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार गर्दा सोको कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन बनाएको देखिएन । **ख) कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम २ अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गराउनु पर्नेमा त्रुटी सच्याउने अवधि समाप्त नहुँदै अन्तिम बील भुक्तानी कै समयमा तयार गरेकोले निर्माण व्यवसायीलाई अनुचित लाभ पुग्न सक्ने देखिन्छ । अत: त्रुटि सच्याउने अवधि समाप्त पश्चात मात्र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन बनाइनु पर्दछ । **ग) एज बिल्ट नक्शा:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ को उपनियम १ अनुसार खरिद सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिमको एज विल्ट नक्शा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर निर्माण व्यवसायीले एज विल्ट नक्शा तयार गरी पेश गरेको देखिएन । अत: एजविल्ट नक्शा तयार गरि गुणस्तर कायम गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.२			**खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · **क)** खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · **ख)** सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · **ग)** सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · **घ)** निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · **ङ)** बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · **च)** सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	
७.३	३०	२०७८-३-४	**खर्चको प्रमाणः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ को नियम ३९ को उपनियम ५ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निर्माण व्यवसायी खत्री निर्माण सेवालाई पी एस रकमको प्रयोगशाला परीक्षण गरेको खर्च मु अ करसमेत रु ५६५०/- भुक्ताानी गर्दा खर्च प्रमाणित हुने टेष्ट प्रमाण तथा खर्चको वील नभएकोले उक्त खर्चको प्रमाण पेस गर्नुपर्ने देखिएको रु	५,६५०
८	156		**तारपोल खरिद** : **खरिद सामानको उपयोग** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७३ (६) अनुसार स्वीकृत रकम खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यता कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ । बिद्युत तार पोल खरिद कार्यको लागि २०७६।७७ मा ठेक्का व्यवस्था भई वागेश्वरी ह्युम पाईप तथा बिद्युत पोल उद्योगले कवोल गरेको रु. १५,२४,७०९।- मा २०७७ असार १४ मा सामान आपूर्ति गर्नुपर्ने समय उल्लेख नगरी सम्झौता भएकोमा २०७७ असार ३० मा सामान आपुर्ति भएको र २०७७।३।३१ मा जिन्सी दाखिला गरेको देखाई भौ नं १५६-२०७७।८।२८ मा भुक्तानी दिएको छ । सामान जिन्सी दाखिला गर्दकै बखत सई नरेश विक्रम सुवेदीलाई ८ मिटर विद्युत पोल १८७ थान र कन्डक्टर वायर ०.०३ १९६०० मिटर बुझाएकोमा उक्त सामान कुन स्थानमा कति परिमाणमा उपयोग गरियो सो को विवरण लेखापरीक्षणमा पेश भएन । खरिद र वितरण गरिएका सामानको नापी सहितको प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु	१,५२४,७०९

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९			**जस्तापाता खरिद र उपयोग** ठे. नं. ४२-०७६।७७ खरको छाना विस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत हुलास स्टील इण्डष्ट्रिज प्रा लिले कवोल गरेको रु. १,०१,९८,५२२।३३ जस्तापाता सप्लाई गराउने गरी मिति २०७७ असार ४ मा भएको सम्झौता सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन्:	
९.१	0		**सम्झौता** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९(१) घ मा लागत अनुमान तयार गर्दा खरिद सम्झौता बमोजिम कार्यसम्पन्न गर्न लाग्ने अधिकतम रकम तथा समय उल्लेख गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले रु १०२२८४४८।२८ को लागत अनुमान तयार गर्दा सामान आपूर्ति गर्न लाग्ने समय नतोकेको तथा सम्झौता गर्दाका बखत पनि सामान आपूर्ति गर्ने समय उल्लेख नगरेकोले नियमावली बमोजिम सम्झौता भएको देखिएन । सम्झौता गर्दा कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि तोकि सम्झौता गर्नु पर्दछ ।	
९.२	155	२०७७-५-२८	**बितरण** - मागमा आधारित हुने यस किसिमको वितरणमुखी कार्य गर्दा खरका छाना भएका विपन्न परिवारहरुवाट माग संकलन तथा यथार्थता जाँच गरी परिमाण निर्धारण गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्नेमा सो वेगर खरिद गरेको, वितरणको कार्यविधि तयार नगरेको, खरिद भएको जस्ता जिन्सी दाखिला गर्दाकै बखत प्राविधिक शाखाको कर्मचारीले एकमुष्ट बुझिलिएकोमा कार्यालयसंग जानकारी माग गर्दा बिभिन्न वडाका वडाध्यक्षहरुलाई एकमुष्ट हस्तान्तरण गरेको जानकारी प्राप्त भएको छ ।वडाध्यक्षहरुलाई हस्तान्तरण गरेको जस्तापाता ककसलाई वितरण गरे सोको अनुगमन मूल्यांकन नभएको, जस्तापाता पाउने व्यक्तिले सो भन्दा पहिले प्राप्त गरे नगरेको र वितरण गरेको जस्ता जडान भएको प्राविधक मूल्याङ्कन नगरेको यकिन नगरेको, अन्य निकायले पनि विपन्न आवास कार्यक्रममा घर निर्माण गर्ने गरेको देखिंदा जस्तापाता प्राप्त गर्ने व्यक्तिले सो लाभ प्राप्त गरे नगरेको यकिन गर्न अन्तर निकाय विच समन्वय गर्नुपर्नेमा सो समेत नगरी रु.१०१९८५२२।– खर्च लेखेको छ । उक्त जस्ता विपन्न परिवारले जडान गरेको प्राविधिक प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने रु	१०,१९८,५३३
१०			**ठेक्का कार्य अदालतदेखि जिल्ला प्रशासन कार्यालय सडक निरन्तरता** अदालतदेखि जिल्ला प्रशासन कार्यालय सडक निरन्तरता मानवहादुरको मिलदेखि शंकर गौतमको घरसम्म अधुरो सडक पिच र दक्षिण पानी ट्याँकी सम्म सडक पिच र लख्वारे कुलो देखि कटुवा खोला सम्म पिच कार्यको लागि आ व २०७६।७७ मा थ्रि जि कन्सन्ट्रक्सनले कवोल गरेको रु ११०४७८३८।१८ मा म्यादथप समेत २०७७।८।२५ मा सम्पन्न गर्नेगरी सम्झौता भएको र अन्तिम विलसम्म रु १११५५५५३। भुक्तानी भएको निर्माण कार्य सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्:	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०.१	४१५	२०७७-११-१४	क्षतिपूर्ति - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२२ मा विल विजकमा उल्लेख हुनुपर्ने कुरा र नियम १२३(२) मा रनिङ विल वा अन्य विल भुक्तानी लिनको लागि निर्माण व्यवसायीले आवश्यक कागजात पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निर्माण व्यवसायीलाई गो भौ नं ४१५ मिति २०७७।११।।१४ बाट रु ४४२१४६८ अन्तिम भुक्तानी दिएकोमा निर्माण व्यवसायीले अन्तिम नापाजाँच गरी भुक्तानी दिन माग गरेको निवेदन नदिएको प्राविधिकले नापजाँच गरेको मिति उल्लेख नगरेको तर प्राविधिक प्रमुखले २०७७।८।२४ मा ठेक्का विल तयार गरेको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले भुक्तानीको लागि मिति २०७७।११।१४ मा कर विजक जारी गरेको र सोही दिन कार्यालयले अन्तिम भुक्तानी दिएको छ । कुनै पनि निर्माण व्यवसायीले काम समाप्त भई प्राविधिक मूल्याँकन भैसकेको र कार्यालयले कार्य स्वीकार गरी सकेको अवस्थामा ढिला गरी भुक्तानी माग गर्ने अवस्था देखिंदैन । ढिला काम सम्पन्न गरेको अवस्थामा सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायीलाई हर्जना बाट जोगाउन अघिको विल बनाई ढिला भुक्तानी गरेको देखिएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावली र सम्झौता बमोजिम ०.०५ प्रतिशतका दरले ७७ दिनको रु ४२५३४१। हर्जना असूल हुनुपर्ने रु	४२५,३४१
१०.२			गुणस्तर - प्रोभिजनल सम अन्तर्गत रहेको गुणस्तर परीक्षण कार्यको मू अ कर समेत रु १४१२५। भुक्तानी गरेकोमा गुणस्तर परीक्षण गरेको प्रमाण तथा विल भरपाई पेश नभएकोले भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने रु	१४,१२५
११			**आय ठेक्का व्यवस्थापनः**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.१			**आय ठेक्काः** कार्यालयले तयार गरेको विवरण अनुसार नगरपालिका क्षेत्र भित्रको नदिजन्य पदार्थ विक्रिकालागी देहाय अनुसार रु १,४८,८८,४४४/- ठेक्का र विज्ञापन करको आय ठेक्का बन्दोवस्त गरी रु १,५३,८९,४४४/- आन्तरिक आय असुल गरेको देखियो । पालिकाले उल्लिखित ठेक्कामा नदिजन्य पदार्थ उत्खनन् गरि विक्रि वितरण गरेको परिमाणको अभिले निर्माण व्यवसायी तथा कार्यालय दुवैले राखेको नदेखिएकोले उत्खनन् परिमाणको विश्लेषण गर्न सकिएन ।	

सि न	ब्यवसायीको नाम	कबोल अंक	दोश्रो किस्ता रु	दाखिला मिति	मु अ कर रु
१-२०७७।७८	बालरुपी निर्माण सेवा	२६५००००	१०६००००	२०७८।३।३०	३४४५००
३-२०७७।७८	स्मृति विशाल कन्स्ट्रक्सन सेवा	४१३५०००	१६५४२८०	२०७८।३।२२	५३७६४१
५-२०७७।७८	के आर के कन्स्ट्रक्सन	८५५०००	३४२०००	२०७८।३।३०	१११११५०
७-२०७७।७८	ओम शिवदेव निर्माण सेवा	४८८८४४४	१९५५५००	२०७८।३।३०	६३५४९८
१०-२०७७।७८	साया निर्माण सेवा	२३६००००	९४४०००	२०७८।३।३०	३०६८००
	क **नदिजन्य पदार्थको जम्मा**	१४८८८४४४	५९५५७८०		१९३५५८९
	विज्ञापन कर आय				
२-२०७७।७८	ख आकृति एडभरटाईजिङ्ग	५०१०००	०		६५१३०
	दुवैको जम्मा रु	**१५३८९४४४**			**२०००७१९**

उल्लिखित अनुसार नदिजन्य पदार्थ तथा विज्ञापन कर असुलीको ठेक्का बन्दोवस्त गरि राजश्व असुली गरेकोमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् ।

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.२			**दाखिला समय र जरिवानः** नदिजन्य पदार्थको उल्लेखित आय ठेक्का सम्झौता अनुसार राजश्व रकम पहिलो किस्ता ६० प्रतिशत सम्झौताका बखत दाखिला गर्नु पर्ने र दोश्रो किस्ता बाँकी ४० प्रतिशत २०७८ बैशाख मशान्तसम्ममा दाखिला गरिसक्नु पर्ने व्यवसथा छ । नदिजन्य पदार्थको ठेक्का पाउने उल्लिखत ५ व्यवसायीहरुले पहिलो किस्ता सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम दाखिला गरेको तर दोश्रो किस्ता सम्झौतामा तोकिएको अवधिम दाखिला नगरि २०७८ आषाढ अन्तिम साता दाखिला गरेको देखियो । कार्यालयले आय ठेक्का पाउने व्यवसायीहरुसंग निर्धारित समयमा दाखिला गर्न ताकेता नगरेकोले सम्झौतामा तोकिएको समय भन्दा पछाडी दाखिला गरेका छन् । आय ठेक्का सम्झौतामा किस्ता ढिला बुझाएमा थप जरिवाना लाग्ने व्यवस्था नगरेकोले ब्यवसायीहरुबाट जरिवाना समेत असुल गरेको छैन । अतः आय ठेक्का सम्झौता गर्दा तोकिएको समयमा राजश्व नबुझाएमा जरिवाना लाग्ने व्यवस्था समेत शर्तको रुपमा राखि सुधार गरिनु पर्दछ ।	
११.३			**मु.अ.कर दाखिलाः** मूल्य अभिबृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १५ को उपदफा ३ अनुसार मूल्य अभिबृद्धि कर लाग्ने वस्तु विक्रिमा मुल्य अभिबृद्धि कर लगाउन पाउने व्यवस्था रहेको छ । त्यस अनुसार विज्ञापन करको आय ठेक्का र नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा अदी) उत्खनन्, संकलन तथा विक्री वितरण गर्ने कार्यको ठेक्का बन्दोबस्त गर्न कार्यालय र सेवा प्रदायक संस्थाहरु बिच भएको सम्झौतामा सेवा प्रदायकले बुझाउनुपर्ने मुल्य अभिबृद्धि कर (भ्याट) तथा नेपाल सरकार वा स्थानीय तहलाई प्रचलित ऐन नियम अनुसार बुझाउनु पर्ने अन्य कर, शुल्क,दस्तुर सबै सेवा प्रदायकले कार्यालय र सम्बन्धित राजश्व कार्यलयमा बुझाउनुपर्ने ब्यवस्था गरेको छ । तर आय ठेक्का स्वीकार गर्ने निर्माण व्यवसायीबाट असुल गरि कार्यालयले स्थानिय तहकै नामबाट सम्बन्धित आन्तरीक राजश्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्ने मुल्य अभिबृद्धि कर रु २०,००,६२७।७२ निर्माण व्यवसायीले आफ्नै नामबाट दाखिला गरेको देखियो । मु.अ. कर पालिकाको नाममा दायित्व हुने र बेदर्तावालबाट गर्ने संकलन गरि दाखिला गर्ने राजश्व शीर्षक न ३३३१७ को खातामा जम्मा गर्नुपर्नेमा सम्बन्धित व्यवसायीले आफ्नै नामबाट व्यवसायीको सम्पर्क मोबाइल नं. तथा भ्याट नं. उल्लेख राजश्व शीर्षक न ३३३१४ न को खातामा दाखिला गरेकोले व्यवसायीहरुलाई अनुचित लाभ हुन गएको देखियो । अत: उल्लिखित बमोजिम पालिकाको नामबाट दाखिला भएको र राजश्व खाता शीर्षक न ३३३१७ मा समायोजन गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने देखिएको रु.	२,०००,६२८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.४			**कवाडी करः** कार्यालयले पालिका क्षेत्रको जडिबुटी कवाडी जीवजन्तु तथा आखेटोपहारमा लाग्ने कर सकलनकालागी पहिलो पटक २०७७।४।१ दोश्रो पटक २०७७।४।२१ तेश्रो पटक २०७७।५।१० ठेक्का आह्वान गर्दा ठेक्का नलागेकोले कार्यालय स्वयंले कर संकलन गरी यो वर्ष रु २३१२५६२।९९ राजश्व संकलन गरेको देखियो । उल्लेखित अनुसारको कवाडी तथा आखेटपहारमा मु अ कर रु २६६०४७।०७ समेत समावेश भएकोले मु अ कर बापतको रकम सम्बन्धित राजश्व खातामा दाखिला गर्नु पर्ने देखिएको रु	२६६,०४७
१२			**सामाजिक सुरक्षाा कार्यक्रम** सामाजिक सुरक्षाा भत्ता वितरण सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन	
१२.१			तथ्यांक अध्यावधिक - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को बुदा नं. १२ अनुसार विभागले स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय तह, विभाग र बैङ्क र वित्तीय संस्था विच प्रणालीगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउने र उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धीत स्थानीय तहको हुने उल्लेख छ। कार्यालयले प्रत्येक बर्ष सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीको तथ्याङ्क, कार्यविधि बमोजिम अद्यावधिक गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्नेमा अध्यावधिक तथ्याङ्क लेखापरीक्षणको क्रममा पेश गरेको छैन। कार्यविधि बमोजिम कार्यालयले केन्द्रीकृत व्यवस्थापन प्रणालीमा सुचना अद्यावधिक गर्नुपर्दछ।	
१२.२			अद्याविधक विवरण - कार्यालयले यस वर्ष सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरी लेखापरीक्षणमा पेश गरेको बिबरणहरुको विश्लषण गर्दा पञ्जिकरण शाखाले ३ किस्तामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने ४७२८८ जनाको विवरण तयार गरी रु ४११९३५६५२। माग गरेकोमा कार्यालयले ४११४९०००। निकासा दिएको र पञ्जिकरण शाखाले संख्या उल्लेख नगरी रु ३७३११३३८५। वितरण गरेको देखाएकोमा बैक विवरण अनुसार रु ३८३५३४९६२। वितरण गरेको देखाएको छ । कार्यालयले दिएको निकासा र बैंकले देखाएको वितरण अनुसार विवतरण गरी बाँकी रु २७९६२०३८। फिर्ता हुने देखिन्छ । तर बैंकहरुले बिभिन्न मितिमा रु ४१४१२५६१।०९ फिर्ता गरेको देखिन्छ । बैक तथा कार्यालयको तथ्याँक विच मेल खाएको नदेखिएकोले यस सम्बन्धमा यकिन गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२.३			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को बुदा नं. २३ मा लाभग्राहीहरुको खाता सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था छ ।बैंकले लाभग्राहीहरुको खाता खोल्दा र खाता अद्यावधिक गर्दा अन्य कुराको अतिरिक्त नागरीकता नम्वर अनिवार्य उल्लेख गर्नुपर्नेमा नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गर्दा पहिलो चौमासिकमा वडा नं १ को बैंकले पेश गरेको रकम वितरण सिटमा १२ लाभग्राहीको नागरीकता नम्वरनै उल्लेख नगरी बैक खाता खोली भत्ता वितरण गरेको देखियो । यस्तो अवस्था अन्य वडा र बैकहरुमा पनि हुन सक्ने देखिएकोले नागरीकता नम्वर सहितको बैंक खाता अद्यावधिक गरी भत्ता वितरण गरिनु पर्दछ ।	
१२.४			सार्वजनिक सुनुवाई - गाउँपालिकाको वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तिमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र सार्वजनिक सुनुवाईबाट प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरु मध्ये आफुले सम्बोधन गर्न नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरु सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाको कुनै पनि वडा समितिले यस सम्बन्धमा नागरिक सुनुवाईको कार्यक्रम सञ्चालन गरेको पाइएन। गाँउपालिकाले यस तर्फ ध्यान दिई वास्तविक लाभग्राहीको अभिलेख अध्यावधिक गर्नुपर्दछ।	
१३			**निशुल्क पाठ्य पुस्तक निकासाः**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१३.१	२६६	२०७८-३-४	**विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तक वितरण खर्चः** कार्यालयले माध्यामिक तहसम्मको शिक्षा निशुल्क वितरण गर्ने नेपाल सरकारको निति अनुसार विद्यालयहरुलाई दिएको निकासाबाट खरिद पुस्तक सम्बन्धित विद्यार्थीहरुले प्राप्त गरेको हुनु पर्दछ । पालिका क्षेत्रभित्र पालिकाले पाठ्यपुस्तक निकासा दिनुपर्ने ९२ वटा विद्यालयहरुकालागी यो वर्ष रु १३०२०५७५/- निकासा दिएको देखियो । पालिकाबाट निकासा पाउने ९२ विद्यालय मध्ये नमूनाको रुपमा पद्मोदाय पब्लिक नमूना मा वि, महन्द्र मा वि धर्ना, मा वि रझेना, मा वि डाँडा गाउँ गोग्ली र सिद्गरनाथ नमूना मा वि नारायणपूर गरि ५ माध्यामिक विद्यालय, आ वि सुनपुर, आ वि बाहुनडाँडा, आ वि सिमलतारा र आ वि चाक्लिघाटसमेत ४ आधारभूत विद्यालय र १ प्राथमिक विद्यालय भैसाही गरि १० वटा विद्यालयको को पाठ्यपुस्तकको भरपाई, खरिद वील र इमिसको विवरण माग गरि परीक्षण गरिएकोमा देहायको ब्यहोराहरु देखियो । यस्तै व्यहोरा अन्य विद्यालयमासमेत हुनसक्ने भएकोले कार्यालय स्वयंले यकिन गरि आवश्यक कारवाही गर्नु पर्दछ । **क)** सवै विद्यालयले विद्यार्थीहरुलाई पुस्तक वितरण गरेको भरपाईहरुमा विद्यार्थीको रकम बुझेर लैजाने अभिभावकको नाम र सम्पर्क मोबाइल नम्बर उल्लेख गर्ने नगरेकोले पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण गरेको देखिएन । **ख)** मा वि रझेनाले पुस्तक वुझ्नेर लैजाने विद्यार्थीको भरपाई समेत नगराई नामनामेसी मात्र राखेको देखियो । **ग)** महेन्द्र मा वि धर्नाले विद्यार्थीको पाठ्यपुस्तक वितरणको भरपाईमा विद्यार्थीको नाम र कक्षा कम्यूटरमा प्रिन्टेड रहेको तर सबै विद्यार्थीको सामान वितरण खण्डमा एक सेट भन्ने शब्दहरु हातले लेखेर पछि थपेर राखेको देखियो ।	
१३.२			**निकासाः** कार्यक्रम सहयोगि निर्देशिका बमोजिम कार्यालयले विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तक निकासा गर्दा गतवर्षको विद्यार्थी संख्याको आधारमा पहिलो किस्तामा ७५ प्रतिशत रकम निकासा गर्ने र बाँकी रकम यो वर्षको विद्यार्थी संख्याको आधारमा रकम निकासा दिएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले यो वर्ष पालिका अन्तरगतका ९२ सामुदायिक विद्यालयहरुलाई एकैपटक रु १,३०,२०,५७५/- निकासा खर्च दिएकोले नियमसम्मत देखिएन । अतः विद्यालयहरुलाई पाठ्यपुस्तक रकम निकासा गर्दा निर्देशिका अनुसार किस्ता यकिन गरेर मात्र निकासा दिनु पर्ने हुँदा यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१३.३	२६६	२०७८-३-४	**मा वि डाँडागाउँ, गोग्लीः** यस विद्यालयलाई कक्षा १ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुकालागी पाठ्यपुस्तक वितरण गर्न निकासा दिएको मध्ये कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीहरुलाई आफैं पाठ्यपुस्तक खरिद गर्न लगाएकोले रु १,२६,०६०/- खर्च नगरेको र कक्षा ६ देखि १० सम्मकालागी रु २,६५,३६४/- निकासा दिएकोमा पुस्तक सेट नमिलाई एक मुस्ट रु १,६४,८४७/- पुस्तक खरिद गरेकोले बाँकी रहेको रु १००५१७/- समेत रु २,२६,५७७/- खर्च नगरी विद्यालयमा नै रहेको देखियो । अतः पाठ्यपुस्तकमा खर्च नगरि बाँकी रहेको रकम पालिकामा फिर्ता गरि बेरुजू खाता दाखिला गर्ने पर्ने देखिएको रु	२२६,५७७
१३.४			**मा वि रझेनाः** उक्त विद्यालयले पालिकाबाट पाठ्यपुस्तक वितरणकालागी निकासा दिएको रु ५,८१,२२९/- रकमबाट पुस्तक खरिद गरेको देखाएतापनि सम्बन्धित विद्यार्थीहरुले पुस्तक बुझेको नदेखिएको र विद्यार्थीहरुको नामनामेसी मात्र देखियो । सम्बन्धित विद्यार्थीहरुले पुस्तक लगेको नदेखिएकोले उक्त रकम विद्यालयबाट असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	५८१,२२९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१३.५			**बढि निकासाः** कार्यालयले विद्यालयहरुलाई पाठ्यपुस्तकको रकम निकासा दिंदा ईमिस वा विद्यार्थी भर्ना संख्या वा पुस्तक खरिदको बील अनुसार दिएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले पालिका क्षेत्रभित्रका ९२ वटा विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तक निकासा गरेको मध्ये नमूना छनौटमा परेका १० वटा विद्यालयको पाठ्यपुस्तक वितरणको विवरण तथा प्रमाण परिक्षण गरियो । परीक्षण गरिएका विद्यालयहरु मध्ये देहायका ४ विद्यालयहरुलाई पाठ्य पुस्तकको रकम बढि निकासा दिएको देखियो । यस्तै अन्य विद्यालयहरुमासमेत बढि निकासा दिएको हुनसक्ने भएकोले कार्यालय आफैंले यकिन गरि असुल गरिनु पर्ने साथै देहाय अनुसारको रकम असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु विद्यालयको नाम | दिनुपर्ने निकासा | दएको निकासा | बढि निकासा पद्मोदय नमूना मा वि | ९६२३११ | १०१३९४५ | ५१६३४ आधारभूत विद्यालय, सुनपुर | १०६२९६ | ११४५७८ | ८२८२ आधारभूत विद्यालय, बाहुनडाँडा | ९७१६९ | ९७८११ | ६४२ आधारभूत विद्यालय सिमलतारा | १९९९०२ | २१८७४१ | १८८३९ जम्मा | १३६५६७८ | १४४५०७५ | ७९३९७	७९,३९७
१४			**कृषि तथा पशु सेवा कार्यक्रम**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१४.१			अनुदानको अनुगमन – सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ। कार्यालयले कृषि, पशुपंक्षी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत विभिन्न कृषक समुह र सहकारी समुहहरुलाई बीउपूँजी तथा अनुदान खर्च लेखेको छ। कार्यालयबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेको छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१४.२			कार्यालयले कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कृषियोग्य जमिनको क्षेत्रफल, एक बेर्ना देखी अर्को बेर्ना सम्मको दुरी तथा क्षेत्रफल अनुसार आवश्यक बेर्ना संख्याको लागत अनुमान तयार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ।कार्यालयले यस बर्ष टमटर खेति, आलु खेति, लसुन खेति लगायतका कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरेकोमा कृषि नर्म्स अनुसार कार्य गरेको छैन। नर्म्स अनुसार आवश्यक परिमाणमा विउ विजन खरिद गरी व्यवसायिक खेती मार्फत कृषि भूमिको अधिकतम उपयोग गरी उत्पादकत्व वृद्धि गराउने तर्फ सम्बन्धित पक्षको ध्यान जानुपर्दछ।	
१४.३			कार्यालयले रु.१० लाख लागत अनुमान रहेको टमाटर खेति कार्यक्रम हरियाली टमाटर खेती पकेट सञ्चालक समितिसँग पचास प्रतिशत लागत सहभागितमा सञ्चालन गर्ने गरी सम्झौता भई रु.४९२०००। भुक्तानी गरेकोमा सो समुहले रु.९,६९४०६। को मात्र विल भरपाई पेश गरेकोले सम्झौता अनुसार रु.४,८४,७०३। भुक्तानी हुनुपर्नेमा रु.७,२९८। बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	७,२९८
१४.४	146	२०७७-१२-२५	कार्यालयले कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा प्रस्ताव आव्हान गरी परेका प्रस्तावहरु मध्येबाट उपयुक्त कृषक समुह छनौट गरी तोकिएको सर्त अनुसार अनुदानको कार्यान्वयन र अनुगमन गर्नुपर्दछ। राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यालयले यस बर्ष ५०% लागत सहभागितामा कार्य गर्ने गरी सिर्जनसिल लसुन उत्पादन सञ्चालन समितिलाई सोझै छनौट गरी रु.५००००० । अनुदान उपलव्ध गराएको छ। सो संस्थाले १५ विघा ११ कट्टा क्षेत्रफलमा लसुन खेती गर्ने गरी वागेश्वरी विउ उत्पादन कृषि सहकारी संस्थाबाट १४०० के.जी लसुन प्रति के.जि रु.१५० को दरले खरिद गरेको विल पेश गरेकोमा सो कार्यको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा १२०० के.जि मात्र विउ रोपण भएको जनाएकोले कार्यसम्पन्न भन्दा बढी २०० के.जी विउ खरिद गरी रु.३०,०००। भुक्तानी गरेको असुल हुनुपर्ने रु.	३०,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१४.५			संघिय सरकारको रु.१० लाख, स्थानीय सरकारको रु.१० लाख र कृषक समुहको रु.१० लाख लागत सहभागिता रहने गरी कार्यालयले यस बर्ष बंगुरपालन कार्यक्रम अन्तर्गत परिवर्तन बंगुर पालन फर्मबाट ४८० बंगुर पाठापाठी प्रति गोटा ४९९५। को दरले खरिद गरेको छ। लागत साझेदारीमा पशुपंक्षी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया सम्बन्धि मार्गदर्शन २०७७ अनुसार ४५ दिन उमेर पुगेका र १० के.जी न्यूनतम तौल भएका बंगर पाठापाठी खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा उक्त फर्मबाट जारी विलमा पाठापाठीको तौल उल्लेख भएको छैन।यसबाट मार्गदर्शनले तोकेको तौल अनुसारका पाठापाठी खरिद भए भनी आश्वस्त हुन सकिएन।साथै खरिद भएका पाठापाठीको विमा गराउनुपर्नेमा विमा गरेको छैन। वितरण पश्चातको अवस्था बारे कार्यालयले अनुगमन गरेको छैन। यसमा सुधार हुनुपर्दछ।	
१५			**स्वास्थ्य**	
१५.१			कार्यालयबाट सञ्चालित विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी लक्ष्य अनुसारको प्रगति हासिल गर्नु पर्दछ । कार्यालयले नेपाल सरकार सशर्त कार्यक्रम स्वास्थ्य तर्फ सञ्चालित अधिकांश तालिम कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको छैन ।जसबाट भएको खर्च र कार्यक्रम विच तादात्म्यता भएको छ भनी आश्वस्त हुन सकिएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१५.२			औषधी खरिद – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । कार्यालयले सिलबन्दी दरभाउ मार्फत रु.१०,७०,२१४।, बोलपत्र मार्फत रु.२३,३९,९८३। र सोझै खरिद मार्फत रु. ३७,९१,७७२।- समेत रु.७२,०१,९६९।- को औषधि खरिद गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ; • खरिद गरेका औषधि कुन कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको, • आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको, • औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्नेमा एकमुष्ट घटाउने गरेकोले औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख नराखेको, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भए नभएको एकीन नगरी हस्तान्तरण गरेको छ । यस सम्बन्धमा गत विगतमा औल्याएतापनि सुधार भएको छैन। औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१५.३			गो.भौ.नं.१७९-२०७८।१।६ संघिय सरकार स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यालयले स्वास्थ्य अधिकृत छैठौ योगेन्द्र रिजाललाई तलब भत्ता बापत बढी भुक्तानी भएको रकम रु.२१३५५७। निजबाट फिर्ता गरी संघिय सञ्चितकोष दाखिला हुनुपर्नेमा स्थानीय सञ्चितकोष दाखिला भएकोले सो रकम संघिय सञ्चितकोष फिर्ता हुनुपर्ने रु.	२१३,५७७
१५.४			कार्यक्रमसँग असम्बन्धित खर्च :- महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको एकीकृत आर्थिक सङकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ बमोजिम बिनियोजित बजेट सम्बन्धित खर्च शिर्षक अन्तर्गत रहि स्वीकृत कार्यक्रमको मर्म अनुरुप खर्च गर्नुपर्दछ। गो.भौ.नं.४०८-२०७८।३।२८ कार्यालयले स्वास्थ्य संस्था नभएका वडाहरुमा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको सञ्चालन खर्च शिर्षकबाट १६० पिस रेनकोट रु.२,९३८। को दरले खरिद गरी श्री कृष्ण व्याग तथा रेडिमेड उद्योगलाई रु.४७००८०। भक्तानी गरेको छ। महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको एकिकृत आर्चिक संकेत विपरित अनुत्पादक क्षेत्रमा भएको यस प्रकारको खर्चमा नियमसम्मत नदेखिएको रु.	४७०,०८०

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६			**शिक्षा कार्यक्रम**	
१६.१			बढी निकासा - शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १७९ मा कुनै कामको लागि आबश्यकभन्दा बढी रकम माग गर्ने र निकासा दिने पदाधिकारीलाई कानून बमोजिम कारबाही गरी बढी निकासा वा खर्च भएको रकम असुल उपर गरिने उल्लेख छ । नमुना छनौट गरी १० विद्यालयको चौमासिक निकासा माग फाराम भिडान गर्दा कार्यालयले नरदेवी मा.वि तेघरालाई प्रथम चौमासिकमा आ.वि तर्फ रु.१५४३०८६ भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.१५४९८१० भुक्तानी गरेकोले बढि भुक्तानी भएको रु.६७२४ असुल हुनुपर्नाको साथै बाँकि विद्यालयको हकमा विद्यालयबाट एकिन गरी असुल हुनुपर्ने रु.	६,७२४
१६.२			**क) शिक्षक दरवन्दी** – शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ को बुदाँ नं.३ क बमोजिम शिक्षा नियमावली, २०५९ अनुसार कायम भएको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात र नियमावलीको अनुसुची-१२ बमोजिम विद्यालयमा रहनुपर्ने दरबन्दी तथा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा स्थानीय तहमा शिक्षकको मौजुदा अवस्था र आवश्यकताको पहिचान गरी शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्ने र कार्यविधीको बुदाँ नं. 12 अनुसार मन्त्रालय तथा प्रदेशले गरेको दरबन्दी मिलानमा स्थानीय तहले सहजिकरण गर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले आफु मातहत रहेका मौजुदा विद्यालयहरुमा आवश्यक दरबन्दी पुनरावलोकन सम्बन्धमा कुनै पहल गरेको छैन। पालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुमा तोकिएको मापदण्ड अनुरुप शिक्षक पदपुर्ति गराई नियमित पठन पाठन गराउनुपर्दछ। **ख) शिक्षक अनुदान** –शिक्षा विभागबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८को क्रियाकलाप नं १.१.३.४ अनुसार स्थानीय तहले केन्द्रको च.नं. १८९ मिति २०७६।११।१२ को पत्र र शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, 2076 अनुसार शिक्षक दरबन्दी अद्यावधिक गरी कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता सम्बन्धी विवरण एकिन गरी शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत वा अद्यावधिक विवरण अनुसार दरबन्दी, राहत र प्राविधिक धार तर्फका अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा प्रशिक्षकहरुलाइ विद्यालयबाट प्राप्त माग फाराम रुजु गरी अनुदान उपलव्ध गराउने व्यवस्था छ। कार्यालयले निजी शिक्षक भर्ना/ नियुक्ति गरी उपमहानगरपालिका निर्शत खर्च खाताबाट १९ विद्यालयहरुको लागि रु. ३५,२४,१०५। भुक्तानी गरेको छ । उपमहानगरपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार सःशर्त अनुदान तर्फबाट शिक्षक तलब भत्तामा रु. २९,३८,०२,८७९। खर्च भएको छ। विद्यालय शिक्षक दरबन्दी मिलान नगरी दरवन्दी नै कायम नभएका विद्यालयहरुमा शिक्षक तलब भत्ता निकासा दिएको उचित देखिएन। विद्यालयको कूल शिक्षक दरबन्दी र विद्यार्थी संख्याको आधारमा आवश्यक पर्ने भए मात्र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले छनौट गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धि हुने आश्वस्तता गरेर मात्र शिक्षक नियुक्ति गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६.३			कोभिड-१९ को कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाई सहजिकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियाको क्रियाकलाप नं.१.५ अनुसार स्थानीय तहले विद्यालयमा स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री व्यवस्थापन गर्न पूर्व प्राथमिक कक्षा देखी कक्षा १२ सम्मका विद्यार्थी संख्याको आधारमा प्रति विद्यार्थी रु.२००। को दरले हुन आउने रकम विद्यालयलाई अनुदान दिने उल्लेख छ। गो.भौ.नं.३३८-2078/3/21 कार्यालयले कोभिडको कारण विद्यालयहरु बन्द भएको अवस्थामा प्रति विद्यार्थी रु.२००। को दरले ९२ विद्यालयलाई रु.१,४३,१५,५५०। निकासा खर्च लेखेको छ। भौतिक रुपमा पठन पाठन नभएको अवस्थामा प्रदान गरिएको रकमको उपयोग सम्बन्धमा कार्यालयले अनुगमन गरेको छैन। निकासा रकमको सदुपयोग सम्बन्धमा विद्यालयहरुको अनुगमन गरी खर्च रकम फरफारक गर्नुपर्दछ।	
१६.४			**सेनेटरी प्याड खरिद रकम**- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१ बमोजिम सार्वजनिक निकायले वीस लाख रुपैया भन्दा बढी लागत अनुमान भएको मालसामान खरिद गर्नुपर्दा खुला बोलपत्रको माध्यमद्धारा खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख छ। त्यस्तै सेनेटरी प्याड(वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ को बुँदा नं.२०(१) मा स्थानीय तहले समन्वय गरी स्थानीय श्रोत, ज्ञान सिप र उद्यमशिलता प्रवर्द्धन हुने गरी स्थानीय तहमा नै सेनेटरी प्याड उत्पादन, प्रयोग र वितरण गर्न सक्ने र बुँदा नं.२०(६) बमोजिम सेनेटरी प्याड उत्पादन प्रयोग र वितरणको कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा मात्र विद्यालयको शैक्षिक सूचना प्रणालिको तथ्याङ्क बमोजिम विद्यालयको खातामा रकम निकासा दिन सक्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले यो बर्ष विद्यालयहरुले नै सेनेटरी प्याड खरिद गर्ने गरी निर्णय गराई विभिन्न फर्महरुबाट दररेट माग गरी प्रति प्याकेट रु.४२ दर निर्धारण गरेको छ। निर्धारित दररेट अनुसार कार्यालयले गोश्वारा भौचर नं.८७-२९७७।१०।२७ बाट विभिन्न ७८ विद्यालयहरुमा रु.४३,६३,८००। रकम निकासा गरेको छ। यसरी सेनेटरी प्याड खरिदको लागि कार्यालयले रकम निकासा गरेतापनि विद्यालयहरुले निकासा अनुरुपको सेनेटरी प्याड खरिद गरे नगरेको र तोकिएको उमेर समुहका छात्राहरुले सेनेटरी प्याड प्राप्त गरे नगरेको सोको अनुगमन गरेको छैन। कार्यविधि अनुसार स्थानीय ज्ञान, सिप र क्षमताको प्रवर्द्धन हुने अवस्थामा मात्र विद्यालयहरुको खातामा रकम निकासा गरी सेनेटरी प्याड निर्माण गर्नुपर्नेमा विद्यालयहरुको खातामा रकम निकासा गराई टुक्रा पारि खरिद गरेको नियम सम्मत नदेखिएको रु.	४,३६३,८००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६.५			कार्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार हापुर मा.विका शिक्षक खिम बहादुर बुढा मिति २०७७।६।२९ मा अरनिको मा.वि रोल्पाबाट रमाना भै आएको र निजको रमाना पत्र अनुसार निजले मिति २०७७।६।३० सम्मको तलब भत्ता अरनिको मा.वि रोल्पाबाट भुक्तानी लिएको देखिन्छ। विद्यालयले निजको नाम समेत उल्लेख गरी प्रथम त्रैमासिकमा रु.१,३३,८८७। बढी भुत्तानी लिएकोले माग फाराममा यसरी थप गरी रकम माग गर्ने विद्यालयलाई सचेत गराई असुल गर्नुपर्ने रु.	१३३,८८७
१७			**बिपद् व्यवस्थापन कोष** विपत् व्यवस्थापन कोष – विश्वव्यापी महामारी नियन्त्रण तथा रोकथाम गर्न रु. १,१५,००,०००।- बजेट व्यवस्था भई रु. ७६,५०,०००।- खर्च भएपनि खर्चको यथार्थ विववरण पेश भएन । विपद् व्यवस्थापन कोषबाट भएका खर्च सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् ।	
१७.१			प्रोत्साहन भत्ता – कोरोना भाइरस (कोभिड–१९) को संक्रमणको उपचारमा संलग्न जनशक्तिको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन आदेश, २०७७ को बुँदा ४(१) मा जोखिम भत्ता प्राप्त गर्नको लागि पुष्ट्याई सहित बुँदा ३ बमोजिमको कार्य गर्नको लागि खटाएको प्रमाण वा खटिएको स्थानमा गरेको कार्य र प्रमाणित हाजिरी पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयका प्रशासनिक, प्राविधिक, स्वासथ्य तर्फका कर्मचारी तथा सरसफाई कर्मचारीहरुलाई समेत प्रोत्साहन भत्ता रु ८८५६४८८। खर्च लेखेको छ । खर्चको भुक्तानी भरपाई साथ मिति २०७८।३।११ को नगरसभाको निर्णय अनुसार २०७८।१।१७ देखि २०७८।३।१५ अवधिसम्म दाङ जिल्लामा जारी पूर्ण निशेधाज्ञाको समय अवधिमा कार्यालयमा नियमित उपस्थित भई आफ्नो स्वास्थ्य जोखिमको अवस्थामा अत्यावश्यक सेवाको कार्यमा खटिनु भएका घोराहि उपमहानगरपालिकाका सवै र वडा कार्यालयका सवै कर्मचारीलाई पूर्ण निशेधाज्ञा अवधिभर आफूले खाईपाई आएको सुरु तलव स्केलको ५० प्रतिशतले हुने र यस प्रयोजनको लागि कर्मचारी पारिश्रमीक शिर्षकमा विनियोजन भएको रु १ करोड करोना कोषमा जम्मा गर्ने निर्णयका आधारमा खर्च लेखेको छ । सभाले पछाडि निर्णय गरी अघिल्लो अवधिको जोखिम खर्च लेखेको कार्यलयको नियमित काममा खटिएको अवस्थामा समेत जोखिम भत्ता खर्च लेखेको तथा कोरोना नियन्त्रणमा खटीएका जनशक्तिको समेत खटाएको कार्यादेश, खटिएको स्थानमा गरेको कार्य प्रमाणित नगरी भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु	८,८५६,४८८
१७.२			सवारी साधन भाडा - प्रकोप व्यवस्थापन कोषबाट बिभिन्न कार्यमा भएको खर्चसंग संलग्न गरी रु. २,७०,३००।- सवारी साधन भाडामा लिएको देखाई भरपाईका आधारमा खर्च लेखेको छ । सवारी साधन प्रयोग गर्ने पदाधिकारी सवारी साधन प्रयोग गर्नुको प्रयोजन तथा सवारी साधन प्रयोग गरेको स्थान प्रमाणित हुने प्रमाण संलग्न नगरी खर्च लेखेकोले यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१७.३			सामान खरिद - प्रकोप व्यवस्थापन तथा नियन्त्रण कार्यको लागि यस वर्ष रु १४१२५००। को ५० थान अक्सिजन सिलिन्डर हस्पिटेक प्रा लि संग सिधै खरिद गरेको तथा बिभिन्न वडाहरुले औषिध, उपकरण, पिपिई सेट लगायतमा रु १४७५०३३। समेत रु २८८७५३३। को सामान प्रकोप व्यवस्थापन कोषवाट खर्च लेखेको छ । खरिद भएका सामग्री मध्ये पिपिई सेटहरु प्रतिथान ९००। देखि रु ३०००।सम्ममा खरिद गरेकोले खरिदमा एकरुपता देखिएन ।	
१७.४	24	२०७८-३-२९	बिपद् शिर्षकबाट अन्य खर्च - बिपद् व्यवस्थान कोषवाट गरिने खर्च प्रकोप व्यवस्थापन र प्रकोप नियन्त्रण कार्यमा खर्च गरिनु पर्दछ । उपमहानगरपालिकाको वडा १२ ले कोभिड व्यवस्थापन शिर्षकको भौ नं २४ २०७८।३।२९ वाट रु ५१५७६९। खर्च लेखेको मध्ये रु १५१३८२। कार्यालय मर्मत, कार्यालय सामान फ्रिज ट्याङ्की भ्याकुम क्लिनर लगायतमा खर्च लेखेको छ । कोरोना रोकथाम तथा प्रकोप नियन्त्रण बाट अन्य खर्च लेख्न मिल्ने नदेखिएको रु	१५१,३८२
१८			**संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन**	
१८.१			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) अनुसार स्थानीय तहले कानून बमोजिम आफ्नो आय र व्ययको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नुपर्ने तथा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ख (२) अनुसार स्थायी कर्मचारीहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित गराउनुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो बर्ष उपमहानगरपालिका तर्फ ७० जना कर्मचारीहरुको रु.२,७७,२५,२८६। र सशर्त कार्यक्रम तर्फ स्वास्थ्य, आयुर्वेदका ८७ स्थायी कर्मचारीहरुको रु.५,००,७०,९११। समेत .७,७७,९६,१९७। तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी तलब खर्च लेखेको छ । तलबि प्रतिवेदन पारित गर्नुपर्ने सम्बन्धमा गत विगतमा समेत औल्याउदै आएकोमा यसमा सुधार भएको छैन। यसबाट कार्यालयले खर्च लेखेको ग्रेड रकमको सम्बन्धमा एकिन हुन सकिएन। आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन भई पदपुर्ति समेत भएको अवस्थामा स्थायी कर्मचारीहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित गरी ग्रेड रकम अनुसार तलब खर्च लेख्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१८.२			**कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता** - निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २८(क) अनुसार निजामती कर्मचारीको कार्यसम्पादन, कार्य परिणाम र प्राप्त नतिजाको आधारमा निजलाई प्रोत्साहन गर्न एक कार्यसम्पादन प्रोत्साहन कोषको व्यवस्था गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । त्यस्तै अर्थमन्त्रालय कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७५ को परिच्छेद सात को बुदा नं. ७.१.४ अनुसार अतिरिक्त समयमा गरिने काम र स्रोतबाट प्राप्त हुने नतिजा लेखा उत्तरदायी अधिकृतबाट प्रमाणित गराउनुपर्ने र यस प्रयोजनका लागि विद्युतिय हाजिर प्रणाली अनिवार्य रुपमा लागु भएको हुनुपर्ने उल्लेख छ । स्थानीय तहले कानून नबनाई यो बर्ष रु.६,२५,४९८। प्रोत्साहन भत्ता खर्च गरेको कारण आर्थिक व्ययभार बढ्न गएको रु.	६२५,४९८
१८.३			कर्मचारी करार – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ५० कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.२,५४,८८,०६०। खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ६ पदमा ३० जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु.१,२०,५०,०९० ।- भुक्तानी गरेकोले बढी व्ययभार परेको रु.	१२,०५०,०९०
१९	1098	२०७७-११-२	**सवारी नविकरण** कार्यालयका ३६ सरकारी सवारी साधनहरुको विमा नविकरण बापत कार्यालयले रु.८१००००। खर्च लेखेकोमा रा३प३९४ को रु.१७१२०। विमा बापत रकम भुक्तानी भएकोले निजी सवारी साधनको विमा बापतको भुक्तानी रकम असुल हुनुपर्ने रु.	१७,१२०
२०			**अनुगमन मूल्याङ्कन तथा भ्रमण खर्च**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.१			भम्रण खर्च नियमावली,२०६४ को नियम ४ अनुसार सरकारी खर्चमा भ्रमण गर्ने पदाधिकारी तथा कर्मचारीले सम्भव भएसम्म किफायती र कम खर्चिलो हुने गरी भ्रमण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले यो बर्ष अनुगमन मुल्याङकन तथा भ्रमण शिर्षकमा रु.५४,४३,९००।– तथा संघिय तथा प्रदेश हस्तान्तरित कार्यक्रमबाट सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रम र पालिकाका विभिन्न योजनाहरुबाट कट्टि गरेको कन्टेन्जेन्सी रकमबाट समेत अनुगमन मूल्याङ्कन तथा भ्रमण खर्च गरेको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् ;	
२०.२			भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम २१ बमोजिम कार्यालयले भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी तथा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछी अनुसुचि ६ बमोजिमको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने र भ्रमणमा खटाउने पदाधिकारीले विश्वसनीय आधार र प्रमाण स्थापित हुने गरी आवश्यकता अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले भ्रमण अभिलेख खाता तयार गरी राखेको छैन ।यसबाट दोहोरो पर्ने गरी भ्रमण भत्ता भुक्तानी भए नभएको एकिन गर्न सकिएन।	
२०.३	1840	२०७८-२-१९	भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम... अनुसार भ्रमण समाप्त भएपश्चात पेश भएको विल भर्पाइको आधारमा भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्नुपर्दछ। कार्यालयका कर्मचारी डिलराज पौडेल कामको शिलसिलामा बुद्ध एयरको टिकट न.११८३९९४४ बाट मिति २०७८ बैशाख १५ मा भैरहवा हुदै प्रशासकिय अदालत काठमाडौ जाँदा काठमाडौ पुगी सोही दिन फिर्ता भएको देखिन्छ। यसरी १ दिनमा काठमाडौबाट कार्य सम्पन्न गरी फिर्ता भएको अवस्थामा कार्यालयले ७ दिनको भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेकोले नियमानुसार नपाउने ४ दिनको रु.१२००। को दरले रु.४,८००। असुल हुनुपर्ने रु.	४,८००
२१			**पदाधिकारी सेवा सुविधा**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१.१			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १ मा बजेटको सीमाभित्र रही खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम ५ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने र विल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्न नसकिने काममा भएको फुटकर खर्चको हकमा खर्च गर्ने अधिकारीले प्रमाणित गरी अधिकार प्राप्त अधिकारीद्वारा स्वीकृत गराई लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही उपनियम ५ को स्पष्टिकरणमा फुटकर खर्च भन्नाले एक पटकमा २ हजार रुपैंया सम्म र सो भन्दा कमको यातायात खर्च, ढुवानी खर्च र त्यस्तै विल भरपाइ पेश हुन नसक्ने स-साना काममा भएको फुटकर खर्च भन्ने उल्लेख छ । लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाले बनाएको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन-२०७६ को दफा ३,४,५,६,७,८ र ९ संग सम्बन्धित अनुसुची अनुसार स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई टेलिफोन तथा मोवाइल, पुस्तक पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट, जनसम्पर्क तथा विशेष कार्यसुविधा मर्मत सुविधा अतिथि सत्कार र खानेपानी विद्युत तथा सरसफाई खर्च दिने व्यवस्था गरेको व्यवस्था अनुसार कार्यालयले स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई यो वर्ष यातायात सुविधा रु.६७,२०,०००।-, टेलिफोन तथा मोवाइल रु.३७,८०,०००। पुस्तक तथा पत्रपत्रिका इन्टरनेट रु.२९,७६,०००।-, अतिथि सत्कारमा रु. १८,००,०००।- खानेपानी विजुली सरसफाईमा रु.१३,२०,०००।- र चाडपर्वमा रु.८,९३,०००।-समेत रु.१,६३,०१,०००।- खर्च भुक्तानी गरेको देखियो। कार्यालयले उल्लिखित अनुसारको भुक्तानी गर्दा विल भरपाई नराखी एकमुष्ठ मासिक रुपमा भुक्तानी दिने गरेकोले उद्देश्य अनुरुप निर्धारित कार्यमा उपयोग भए नभएको यकिन एवं विश्वस्त हुने अवस्था रहेन। अत उद्देश्य अनुरुप खर्च भएको विश्वस्त हुन सक्ने खर्चको प्रमाण पेश गरिनु पर्दछ ।	
२१.२			सल्लाहकार – लुम्बनी प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप प्रमुखले सल्लाहकार राख्न पाउने व्यवस्था गरेको छैन् । त्यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) मा तोकीएको भन्दा फरक पदमा कर्मचारी पदपूर्ती गर्न नहुने उल्लेख छ । तर कार्यालयले कानुनी सल्लाहकारको रुपमा भुप बहादुर के.सीलाई मासिक रु. २०,०००।० को दरले १३ महिनाको रु.२,६०,०००।० र माघ महिना सम्मको महंगि भत्ता रु.१४,०००। समेत रु.२,७४,०००। र प्रेस संयोजकको रुपमा निम बहादुर घर्तिलाई मासिक रु.१३,०००। को दरले रु.२,६०,०००। र माघ महिना सम्मको महंगि भत्ता रु.१४,०००। समेत रु.२,७४,०००। सहित रु.५,४८,०००। भुक्तानी दिएको छ । ऐनमा व्यवस्था भए विपरित पदपुर्ति गरी खर्च लेखी वढि व्ययभार परेको रु.	५४८,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२			: अन्य कार्यालयको खर्च – कार्यालयले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र स्वीकृत कार्यक्रम र बजेट सीमा भित्र रही खर्च गर्नुपर्दछ । यसवर्ष कार्यालयले समान अस्तित्व र छुट्टै बजेट विनियोजन हुने कार्यालयको कार्यको लागि देहाय बमोजिम भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.	१,६३१,९८१

भौ नं मिति	कार्यालय र प्रयोजन	रकम
६२२- ०७८।१।६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाङ लाई २ वटा पल्सर मोटरसाईकल	४९८०००
६२६-०७८।१।६	नापी कार्यालय घोराही लाई फोटोकपी मेशीन ल्यापटप	२१९०००
६२६-०७८।१।६	जिल्ला अदालतमा खानेपानी फिल्टर	४७०००
८११-०७८।२।२७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटीलाई फर्निचर	१९३५४१
३२०- २०७७।६।३०	ईलाका प्रहरी कार्यालय नारायणपुर इन्धन खर्च	५००००
४०६- २०७८।३।२७	सौभाग्य महिला विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालाई कार्यालय व्यवस्थापन	४९०००
१९६२- २०७८।३।४	जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा डिप बोरिङ	२५००००
२०२३ -२०७८।३।८	जिल्ला प्रहरी कार्यालय सवारी साधन मर्मत	३२५४४०
जम्मा		१६३१९८१

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३			: अनुदानको अनुगमन – सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको सुनिश्चित गर्न अनुदान लिने निकायले अनुदान रकमवाट गरिने क्रियाकलाप सहित रकम माग गर्ने र अनुदान प्राप्त निकायले पनि अनुदान रकमबाट भए गरेका क्रियाकलाप र खर्च समेत अनुदान दिने निकायलाई प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्दछ । उपमहानगरपालिकाले कोभिड-१९ रोकथाम र नियन्त्रणका लागि राप्ति स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानलाई २०७७।७८ मा स्विकृत बजेट रु १० लाख, संस्थागत परिवार नियोजन क्लिनिक भवन निर्णम कार्यक्रममा विनियोजित रकमवाट रु २५ लाख तथा स्थापना भएका र थप भएका शहरी स्वास्थ्य केन्द्र स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुदानबाट रु १० लाख समेत रु ४५ लाख उपलव्ध गराएकोमा उपलव्ध गराईएको रकमवाट प्रतिष्ठानले गरेको काम र खर्चको प्रगति प्रतिवेदन पेश नगरेको र उपमहानगरले पनि माग नगरेको देखियो ।उपलव्ध गराईएको रकमवाट भए गरेका काम र खर्चको प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु	४,५००,०००
२४	157	२०७७-५-२८	: नापी जडान - विनियोजित बजेटको कार्यान्वयन गर्दा खर्च भएको रकमको सहि सदुपयोग भए नभएको यकिन गर्नु पर्दछ । घोराही खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई संस्थाको लागि पाईप खरिद गर्न आ व २०७६।७७ मा रु १५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा रु. १४,६०,९७५।- को लागत अनुमान तयार गरी केएमएस कन्सट्रक्सन प्रालि बाट खरिद गरेको र सम्झौता अनुसार सामान आपूर्ति गरेको देखाई भौ नं १५७-०७७।५।२८ बाट रु. १४,५३,७८३।- भुक्तानी गरेको पाईयो । कार्यालयले खरिद गरेको HDEP pipe 100 mm 6kg/cm को ५०० मीटर, HDEP pipe 63 mm 6kg/cm को २३०० मीटर र HDEP pipe50 mm 6kg/cm को २९४१ मीटर उक्त संस्थाले बुझिलिएकोमा कुन स्थान र परिमाणमा प्रयोग भयो सोको मूल्याँकन पेश नभएकोले नापी जडान गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	१,४५३,७८३

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२५</td><td></td><td></td><td>:
खर्च शिर्षक – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा बित्तीय समानिकरण अनुदानमा प्राप्त हुने रकमबाट पूँजिगत, चालु तथा कार्यक्रमगत रुपमा रकम विनियोजन गरिनुपर्दछ । सभाबाट नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्दा बित्तीय समानीकरण अन्तर्गत प्राप्त बजेटबाट चालू र पूंजीगत शिर्षकमा छुट्याई विनियोजन गरेतापनि पूँजिगत शिर्षकबाट निम्नानुसारका चालु खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>५७१- ०७७।१२।२४</td><td>१९ बिद्यालयका बाल विवकास सहजकर्ता लाई प्रोत्साहन खर्च</td><td>६१७५००</td></tr>
<tr><td>५७२-२०७७।१२।२४</td><td>जनता मावि झिंगनी बञ्जाडी मावि भगवती मावि होडवाडा सैंघा अन्तराष्ट्रिय युवावर्ष मावि तोष मावि जजरगाउँ बाल विकास घोराही दाङ लाई माघ देखि चैत्र सम्मको तलव र पोषाक</td><td>३९७३०३</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>१०१४८०३</td></tr>
</table></td><td>१,०१४,८०३</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२६</td><td></td><td></td><td>:
अमानत कार्य– सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४५ मा सामान्य प्रकृतिको मर्मत सम्भार, सानातिना नियमित कार्य वा सरसफाईजस्ता कार्य अमानतवाट कार्य गराउन वा उपभोक्ता समितिवाट काम गराउन सकिने र यसरी कार्य गर्दा वा गराउंदा कार्यविधिले तोके बमोजिम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले यसवर्ष निम्नानुसारको मर्मत कार्य अमानतवाट गराएकोमा नियम तथा कार्यविधिको पालना नगरी कर्मचारीहरु मार्फत गराई भुक्तानी दिएको छ । कार्यालयमा कर्मचारीहरुको अभाव भएको तथा कार्यालय बाहिरको निर्माण तथा मर्मत कार्य भएको अवस्थामा उपभोक्ता समितिलाई अमानतमा कार्य नगराई कर्मचारी मार्फत काम गराएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>कामको विवरण</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>लागत अनुमान</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>१८- ०७७।५।१०</td><td>वडा नं १४ जागृति टोलमा कुवा निर्माण</td><td>वडा सचिव आनन्द कुमार योगी</td><td>१००००० </td><td>१००००० </td></tr>
<tr><td>१२६६-२०७८।३।२६</td><td>कालोपत्रे सडक देखि दिवाकर पौडेल घर हुँदै लिवाङ्गी टोल जोड्ने बाटो</td><td>स ई गोविन्द न्यौपाने</td><td>९६३४८ </td><td>९६३४८ </td></tr>
<tr><td>४६ ०७७।१०।८</td><td>पोखरा प्रतिक्षालय नेर नाला कटिङ तथा होम पाईप जडान</td><td>सचिव तिल वहादुर बाठा</td><td>0</td><td>९३२९२ </td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>२८९६४० </td></tr>
</table></td><td>२८९,६४० </td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>खरिद
क) खरिद कारवाही अभिलेख – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४९(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले हरेक खरिद कारवाहीको निम्ति छुट्टै फाइल खडा गरी राख्नु पर्ने र उपनियम(२) बमोजिम फाइलमा अन्य कागजातका अतिरिक्त सम्झौता फाइलको पञ्जिका, वोलपत्र वा पूर्वयोग्यताको लागि आव्हान गरिएको सूचना, बोलपत्र, पूर्वयोग्यता वा प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी कागजात, प्रस्तावदाताहरुलाई पठाएको जवाफ, बैठकको माइन्यूट, बोलपत्रको मूलप्रति, पूर्वयोग्य भएका बोलपत्रदाताको योग्यता, मूल्यांकन प्रतिवेदन, सफल वोलपत्रदातालाई पठाएको स्वीकृतिको प्रारम्भिक सूचनाको प्रतिलिपि, असफल बोलपत्रदाताहरुलाई पठाएको सूचनाको प्रतिलिपि, खरिद सम्बन्धी प्रकाशित सूचनाहरु, खरिद सम्झौता, प्रगति प्रतिवेदन, इन्भ्वाइस र निरीक्षण प्रतिवेदन,</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			खरिद सम्झौतामा संशोधन गरिएको भए सो सम्बन्धी कागजात, मालसामान प्राप्ति, निरीक्षण र स्वीकृति लगायतको कागजात, मूल्यांकन प्रतिवेदन र सोसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कागजात लगायतको विवरण क्रमवद्ध रुपमा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले खरिदसँग सम्बन्धित कागजातहरु अलग अलग फाइलमा राख्ने गरेको, लेखापरीक्षणले माग गरेको खरिद सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरु प्राप्त हुन नसकेको अवस्था छ । अतः नियमावलीले तोके अनुसार सम्पूर्ण कागजातहरु सिलसिलेवार रुपमा एउटै फाईलमा राखी पञ्जिका समेत तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । **ख) सोझै खरिदः–** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५(१)अनुसार रु ५ लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान, नियम ८५(१ख) अनुसार सार्वजनिक निकायले एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी सिमा भन्दा बढि रकमको वा एउटै व्यक्ति, फर्म कम्पनी वा संस्थाबाट एकपटक भन्दा बढि सोझै खरिद गर्न सकिने छैन भन्ने व्यवस्था छ । नमुना छनौट विधिबाट परीक्षण गर्दा कार्यालयले यस आर्थिक बर्षमा विभिन्न कार्यालय सामान तथा फर्निचरहरु विभिन्न मितिमा विभिन्न फर्महरुबाट पटक-पटक गरी रु.१,५२,५६,९२८।- को सोझै खरिद गरेको देखियो । प्रतिस्पर्धात्मक खरिद कार्यलाई प्रभाव पार्ने गरी भएको यस प्रकारको खरिदमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । **ग) वडा कार्यालयवाट खरिद –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगवाट सम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धमा परीक्षण गर्दा यस बर्ष वडा कार्यालयहरुको कार्य सञ्चालन र व्यवस्थापन तर्फ १९ वटा वडाहरुमा रु. १० लाखको दरले रु.१ करोड ९० लाख विनियोजन भएको बजेट भई खर्च भएको देखिन्छ । वडा खरिदको नमुना छनौट गरी परीक्षण गर्दा वडा सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री वडा सचिव आफैले माग फारम तयार गर्ने, खरिद आदेश दिने र वडाको छुट्टै जिन्सी खातामा प्रविष्टी गर्ने, दाखिलामा जिन्सी सम्बन्धी आवश्यक स्पेशिफिकेशन नखुलाइ जिन्सी आम्दानी गर्ने र कार्यालयले सोही बमोजिम विल भुक्तानी गर्ने गरेको पाइयो । बजेट संचालन गर्ने निकायवाट सामग्री खरिद गरी मुल जिन्सी अभिलेखमा चढाई हस्तान्तरण मार्फत वडा कार्यालयमा दिनुपर्ने र वडाले आफूले प्राप्त गरेको जिन्सी सहायक जिन्सी खातामा आम्दानी गर्नुपर्नेमा सो नगरेको कारण एकीकृत जिन्सी अभिलेख तयार भएको देखिएन । यसमा सुधार हुनुपर्दछ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>वितरणमुखी कार्यक्रम
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४(२) मा योजना तर्जुमाको आधार तय गरेको छ । कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा सोही आधारलाई मध्यनजर गरी कार्यक्रम छनौट र कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा सो विपरित व्यक्ति तथा संस्थालाई फाईदा पुग्ने गरी सामग्री खरिद गरी वितरण गरेको छ । विपन्न तथा लक्षित बर्गलाई फाईदा पुग्ने, समूहमा आधारित कार्यक्रम तथा न्यून आय वर्गका लागि दिगो रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने कार्यक्रममा अनुदान प्रदान गर्दा समूहको सिफारीस व्यक्तिको खरिद गर्न सक्ने क्षमताको मूल्याँकन, वितरित सामानको दिगो उपयोग तथा दिगो आयआर्जनको उपयुक्त व्यवस्था मिलाएर मात्र अनुदान वितरण गरिनु पर्दछ । यस सम्बन्धि केही उदाहरण निम्नानुसार छन्;
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>सहयोगको विवरण</th><th>अनुदान रकम</th></tr>
<tr><td>४१६-२०७८।३।२०</td><td>मुक्त कम्लहरीहरुको लागि कुखुरा वितरण</td><td>६५५८४०</td></tr>
<tr><td>२००५-२०७८।३।८</td><td>६१४० के.जी धानको विउ वितरण</td><td>३९९१००</td></tr>
<tr><td>२२५१-२०७८।३।१८</td><td>वडा नं.१९ का बालबालीकालहरुलाई झोला वितरण</td><td>५००००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९			**खर्च शिर्षक** महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको एकीकृत आर्थिक सङकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ बमोजिम बिनियोजित बजेट सम्बन्धित खर्च शिर्षक अन्तर्गत रहि खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले सो विपरित निम्न खर्चहरु फरक खर्च शिर्षक र तथा फरक खर्च खाताबाट खर्च लेखेको नियम सम्मत नदेखिएको रु.	३,१२३,२२०

विवरण	**खर्च लेखेको शिर्षक**	**खर्च लेख्नुपर्ने शिर्षक**	**रकम**
कोभिड सम्बन्धी खर्च	उपमहानगरपालिका चालु	कोभिड कोष	२७१९१५०
अनुगमन मूल्याङकन खर्च	पत्रपत्रिका तथा छपाई	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	५४०७०
पदाधिकारी सुविधा	पदाधिकारी बैठक भत्ता	पदाधिकारी सुविधा	३५००००
जम्मा			३१२३२२०

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>योजना छनौट र कार्यान्वयन
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने योजना छनौट गरी प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७७७/७८ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।
<table>
<tr><th>रु १ लाख सम्म</th><th>रु १ लाख देखि २ लाख सम्म</th><th>रु २ लाख देखि ५ लाख सम्मका</th><th>रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका</th><th>रु १० लाख भन्दा बढीको</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>४५४</td><td>२९१</td><td>२०९</td><td>९२</td><td>१०४</td><td>११५०</td></tr>
</table>
उपरोक्त विवरण अनुसार कार्यालयले यस बर्ष ११५० वटा योजना संचालन गरेकोमा रु.१ लाख भन्दा मुनिका मात्र ४५४ वटा योजनाहरु रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३१</td><td>335</td><td>२०७७-७-२</td><td>इन्धन खर्च
कार्यालयले वडा नं १३ को अवरुद्ध सडक सुचारु गर्न वडा कार्यालयबाट इन्धन व्यवस्थापन गरेको भनी रनविर वुढालाई रु.१,००,०००। भुक्तानी गरेको छ। कार्यालयले बाटो सरसफाइको लागि प्रयोग भएको डोजर कति घण्टा सञ्चालनमा रहेको र सो डोजरले प्रति घण्टा खपत गर्ने तेलको लागत अनुमान समेत तयार नगरी १२०८।८ लिटर डिजेल प्रति लिटर रु.८०।५३ को दरले रु.१००००० । को विल राखी व्यक्तिलाई भुक्तानी भएको उचित नदेखिएको रु.</td><td>१००,०००</td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>बजेट, निति तथा कार्यक्रम र स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन कार्यान्वयनः यसमा देहायका व्यहोराहर छन् ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३२.१</td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को कार्यान्वयनःस्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार पालिकाले गर्नुपर्ने उल्लेख भएका कार्यहरु गरिएको हुनुपर्नेमा दफा ११, दफा २४(४) अनुसारका देहायका कार्यहरु भएको देखिएन । अत उक्त ऐनद्वारा गर्नुपर्ने कार्यहरु प्रभावकारी रुपमा गरिनु पर्ने देखिन्छ ।
· सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन,भौतिक पुर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा नभएको
· अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण नभएको</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· प्रदेश कानुनको अधिनमा रही एफ.एम सञ्चालन सम्बन्धी कार्य नभएको, · स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति,मापदण्ड,सेवा शर्त,योजना,कार्यान्वयन र नियमन नभएको, · आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कन नभएको, · मातृभाषा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति अनुगमन, तथा नियमन नभएको, · सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्ति अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन नभएको, · स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको संचालन तथा व्यवस्थापन नभएको, · वायु तथा ध्वनीको प्रदुषण नियन्त्रण र नियमन नभएको, · स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन नभएको, · स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन नभएको, · जेष्ठ नागरिक, क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, अश्रय केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापन नभएको, · खानेपानी महशुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन नगरेको, एक मेगावाटसम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तर्जुमा नगरेको, · स्थानीय तहमा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा नगरेको, · स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, संचालन, अनुगमन र नियमन नभएको, · स्थानीय तहमा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन नगरेको, · खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य नभएको, · जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार नगरेको, · सामुदायिक भुसंरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम नभएको, · खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचता तथा तथ्याङ्क संकलन नभएको, · बहुमुल्य धातु, पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षणा र सम्वर्द्धनमा सहयोग नगरेको · आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन नभएको, · खानेपानी महशुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन नभएको, · स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिंचाई प्रणालीको संचालन तथा मर्मत सम्भार सेवा शुल्क निर्धारण र संकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन नभएको,	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी २६ वटा काम कर्तव्य रहेकोमा कुनै पनि कार्यान्वयन नभएको, · व्यक्तिगत घट्नाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति कानून ,मापदण्ड, योजना तर्जुमा नभएको, · प्राकृतिक स्रोतबाट हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा नभएको, · यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा नभएको, · संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही स्थानीयस्तरको भु उपयोग नीति, योजना कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन नभएको, · संघीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधिनमा रही व्यवस्थित वस्ती विकासमा कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन नगरेको, · स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोवास व्यवस्थापन नभएको, · संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केवुल तथा तारविहिन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन नभएको, स्थानीय बस, ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति मापदण्ड ,योजना कार्यान्वयन नभएको, · राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको संचालन, व्यवस्थापन, मर्मत संभार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य नभएको · दफा२४ (४) पालिकाले आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालिन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची तयार नगरेको, · दफा८३ (७) पालिकाले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा कुनै कार्य सम्पादन गर्न विशेषज्ञ सेवा आवश्यक पर्ने भई सेवा करारबाट कार्य सम्पादन गर्दा उपयुक्त र प्रभावकारी हुने देखेमा सेवा करारबाट त्यस्तो कार्य गर्न सक्ने उल्लेख गरेकोमा कार्यान्वयन नभएको	
३२.२			**निति तथा कार्यक्रम कार्यान्वनः** पालिकाको सभाको अधिवेशनमा प्रस्तुत गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरु मध्ये देहायका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन भएका छैनन । . लागु औषध दूर्व्यसन विरुद्ध सरोकारवालाहरुको सहयोगमा विशेष कार्यक्रमहरु संचालन . सरकारी मध्यस्थतामा खेती गर्न चाहने कृषि उद्यमी तथा विदेशबाट फर्केका युवा युवतीहरुलाई मध्येनजर गरी "भूमि बैंक" स्थापना मार्फत करारमा खेती गर्न जग्गा उपलब्ध गराउने	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			. पूर्णकालिन कृषकहरुलाई वर्गीकरण गरि परिचयपत्रका आधारमा सहुलियत र प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रम संचालन . वनलाई कृषिसंग आवद्ध गर्दै जिल्ला वन कार्यलयसंगको सहकार्यमा कम्तिमा १ (एक) वटा नमुना कृषि वन विकास कार्यक्रम संचालन . रैथाने बाली तथा पशुपन्छीहरुको उत्पादनमा जोड दिदै जैविक विविधताको संरक्षण गर्न एक वडा एक सामुदायिक बिऊ बैंक तथा नश्ल संरक्षण केन्द्र स्थापना . कृषकहरुले उत्पादन गरेका कृषि उपजहरुको (धान, गहुँ, मकै) न्यूनतम मूल्य निर्धारण गरिनुका साथै खाद्य भण्डारण एवं विक्री वितरणको उचित व्यवस्था . खाद्य बस्तुमा आत्मनिर्भर उन्मुख योजना तर्जुमा र कृषि भण्डारण तथा वजारीकरण प्रक्रियामा आवश्यक व्यवस्था, उत्पादन, प्रशोधन एवं मूल्य श्रृंखलाको समुचित प्रयोग . **'मलाई बढ्न देउ विवाह होइन पढ्न देउ'** भन्ने नारा सहित विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रम संचालन . **'एक वडा एक प्राविधिक विद्यालय स्थापना'** गर्ने नीतिलाई निरन्तरता र अन्य आवश्यक संकायहरुको अनुमती तथा कक्षा थप गर्ने सम्बन्धमा बिस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरि आवश्यकताका आधारमा पहुँच विस्तार . तालिम केन्द्रहरु तथा कोचिङ सेन्टर तथा छात्रावास कानूनी दायरामाल्याई प्रभावकारी नियमनको व्यवस्था . औधोगिक ग्राम तथा औधोगिक क्षेत्र स्थापनाकालागी कार्य . पूर्वाधार विकासको गुरुयोजना तयार गरी गौरबका आयोजना र रणनीतिक महत्वका पूर्वाधार विकासका आयोजना पहिचान र आयोजना बैंक तयार गरी संचालनमा . एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम मापदण्ड तयार गरी जोखिमयुक्त बस्तीहरुको स्थानान्तरण र विपद प्रभावित क्षेत्रको पुनर्निर्माण लगायतका कार्यलाई एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम एवं नमुना गाउँ विकास कार्यक्रममा समाहित . आधुनिक सुबिधा सम्पन्न व्यावसायिक भवन निर्माण सम्भाव्यता अध्ययन कार्य . **"एक व्यक्ति एक विरुवा"** कार्यक्रम अभियानका रुपमा संचालन . बालश्रमिक राख्ने र पठाउनेको अभिलेख राखी सार्वजनिकिकरण गरि बालश्रम मुक्त नगर बनाउने अभियान सञ्चालन . कार्य सम्पादन सम्झौतालाई कर्मचारीको वृत्ति विकाससँग आवद्ध	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३२.३			**बजेट कार्यान्वयनः**- स्थानीय सभामाप्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले यो वर्षको स्वीकृत बार्षिक बजेट कार्यक्रम मध्ये विभिन्न ९२ वटा पूँजिगत प्रकृतिका रु १६ करोड १९ लाख ३२ हजारको कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको देखिएन। अतः सभाबाट पारित वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरिनु पर्दछ ।	
३३			**बजेट तथा कार्यक्रम** यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन्; : **क) चौमासिक खर्च –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(३) अनुसार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका कोषबाट खर्च भएको रकमको चौमासिक प्रगति त्यस्तो अवधि समाप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले पेश गरेको पूँजीगत शीर्षकको चौमासिक खर्च विवरण विश्लेषण गर्दा पूँजिगत खर्चमा रु.७३ करोड ११ लाख ६७ हजार मध्ये तेश्रो चौमासिकमा रु.५० करोड ४८ लाख ५९ हजार (६९.०५%)खर्च गरेको विवरण पेश भएको छ। आषाढ महिनामा भएको खर्चको विवरण माग भएकोमा विवरण पेश भएन । आर्थिक बर्षको अन्त्यमा मात्र अधिक कार्य हुने र त्यसरी काम गर्दा अनुगमन तथा मूल्याकंन गर्न समय कम भै कामको गुणस्तरमा असर पर्ने अवस्थालाई मध्यनजर राखेर कार्ययोजना अनुसार कार्यसम्पादन गरिनुपर्दछ। **ख) क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति** - स्थानीय तहले एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका निमित्त क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। कार्यालयको चालु खर्च, पूजिँगत खर्च र क्षेत्रगत बजेट खर्च एकआपसमा भिडान हुनुपर्दछ। यस पालिकाको २०७7।७8 को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहाय अनुसार रहेको विवरण पेश गरेको छ।	

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
				जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	१३१४०७	९५२८१	५
२	पूर्वाधार विकास	७२७७७६	४६४७१७	२६

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				३	सामाजिक विकास	८१५२०४	७५५०१८	४२		
				४	बातावरण तथा विकास	०	०	०		
				५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	८८४९२	५६९५०	३		
				६	अन्य कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	५०६०७२	४३२०२९	२४		
				जम्मा		२२६८९५१	१८०३९९५	१००		
			उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकास क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी ४१.८५% र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन सबै भन्दा कम ३.१६% खर्च भएको छ भने बातावरण तथा विकासमा बजेट विनियोजन गरेको छैन।							
३४			**पेश्की बाँकी**							
३४.१			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७(४) अनुसार पेश्की लिने व्यक्ती वा संस्थाले काम सम्पन्न भएको पन्ध्र दिनभित्र आफूले सम्पन्न गरेको कामको सम्बन्धमा खर्च प्रमाणित गर्ने आवश्यक विल भरपाई र कागजात सहितको प्रतिवेदनको आधारमा पेश्की फछ्यौट गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले पेश गरेको विवरण अनुसार निम्न कर्मचारी र संस्थालाई गएको पेश्की फछ्यौट हुनुपर्ने रु. कर्मचारी तथा संस्थाको नाम: पेश्की रकम गिर बहादुर सेजुवाल: ३०००० टिका बहादुर बस्नेत: २२७२०० जम्मा: २५७२००							२५७,२००
३४.२			आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ अनुसार कार्यालयले निम्न फर्महरुलाई रु.19,491,851।– मोविलाइजेशन							

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			पेश्की दिएकोमा सो पेश्की नियम ५२(३) अनुसार म्याद नाघेको छैन । तोकिएको समयमा नै कार्य सम्पन्न गरी पेश्की फछ्यौट गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।	

क्र.सं.	फर्मको नाम	पेश्की रकम
1	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, घोराही	386,267
2	तिरुपाते निर्माण सेवा	1,650,000
3	खड्का कृष्ण/ तिरुपाते /बंगलामुखी जे.भी.	2,450,000
4	वेष्टर्न डेभलपमेन्ट कन्स्ट्रक्सन	822,700
5	गौरी पार्वती - भुसाल - बस्नेत जे.भी.	8,500,000
6	तुल्सी निर्माण सेवा	600,000
7	लक्ष्मीपुजा निर्माण तथा मेटेरियल्स सप्लायर्स	543,500
8	खत्री निर्माण सेवा	350,000
9	खड्का कृष्ण/ तिरुपाते /बंगलामुखी जे.भी.	900,000
10	वेष्टर्न डेभलपमेन्ट कन्स्ट्रक्सन	500,000
11	खड्का कृष्ण/ तिरुपाते /बंगलामुखी जे.भी.	2,450,000
12	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण घोराही	339,384

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
					जम्मा	19,491,851		
३५			**योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन** **क) निर्माण कार्यको गुणस्तर –** खरिद सम्झौता अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । खरिद सम्झौता गर्दा गुणस्तर परीक्षणको किसिम र त्यसको पटक र संख्या समेत उल्लेख भएको गुणस्तर योजना निर्माण व्यवसायीले उपलव्ध गराउनुपर्ने र स्वीकृत योजना अनुसार परीक्षण गरी गुणस्तर प्रक्रिया संचालन गर्नुपर्ने उल्लेख भएतापनि यो वर्ष गाउँपालिका कोष पूँजीगतवाट रु. ७३ करोड ११ लाख ६८ हजार पुँजीगत खर्च गरेकोमा अधिकाशं योजनाको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन। निर्माण कार्यको गुणस्तर आश्वस्तता हुन प्रयोगशालाबाट गुणस्तर परीक्षण गराउनु पर्दछ। **ख)कन्टिन्जेन्सी खर्च अभिलेख** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ४ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टीन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । कार्यालयवाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टा गरेको देखिएतापनि कार्यक्रमगत कन्टेन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी नराखेकोले कन्टिन्जेन्सी खर्च एकिन गर्न सकिएन । नियमावलीमा ब्यवस्था भए बमोजिम योजनागत कन्टीन्जेन्सी खर्चको अभिलेख राखी कन्टिन्जेन्सी खर्चमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ। **ग) ठेक्का बन्दोबस्त** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १६ को उपनियम (७) कार्यालयले बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन तालिका बनाउँदा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको पूर्वतयारी अवस्था, खरिद विधि छनौट, प्राविधिक तथा अन्य जनशक्ति व्यवस्थापन, लागत अनुमान तयार गर्ने तथा बोलपत्र तयार गर्ने जस्ता कार्यहरु प्रथम चौमासिक अवधिमा सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले तयार गरेको विवरण अनुसार प्रथम चौमासिकमा १०, दोश्रो चौमासिक अवधिमा ३१ र तेश्रो चौमासिकमा ४ समेत यो वर्ष ४१ ठेक्का बन्दोवस्त गरी ८ ठेक्का पुर्ण गरेको विवरण पेश भएको छ। कार्यालयले बजेट शिर्षक अनुसारको ठेक्का लगत राखेको देखिएन। अत नियमावली अनुसार तोकिएको अवधिमा ठेक्काबन्दोबस्त तथा स्वीकृती समेतका कार्यहरु गरीनु पर्दछ। **घ) अद्यावधिक बिबरण** - कार्यालय सञ्चालनको हिसाब राख्न र खर्चसँग सम्बन्धित विवरणहरु तयार गर्न महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयले स्वीकृत म.ले.प फारामहरुको ढाँचा प्रकाशन गरेको छ। अन्य फारामहरुको अतिरिक्त पूर्वाधार विकास सम्बन्धि काम गर्ने कार्यालयहरुले ठेक्का सम्बन्धि विवरण म.ले.प.फा.नं. 507 अद्यावधिक राख्नुपर्दछ । कार्यालयले स्वीकृत ढाँचामा विवरण राखेको छैन । लेखापरीक्षणको क्रममा ठेक्कासँग सम्बन्धित आवश्यक सूचना प्राप्त गर्ने प्रयोजनको लागि फाराम उपलव्ध गराएकोमा उक्त फाराम पूर्ण रुपमा भरी उपलव्ध नगराएकोले सञ्चालित ठेक्काहरुको भेरियसन स्वीकृती, म्याद थपको अवस्था, विमा व्यवस्था, कार्य सम्पादन जमानतको म्याद, पेश्कीको म्याद तथा मूल्य समायोजन सम्बन्धि विश्लेषण गर्न सकिएन । स्वीकृत ढाँचामा विवरण अद्यावधिक राख्न कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ।					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३६			**खर्च विश्लेषण** **खर्च बिश्लेषण** - पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु. १२ करोड २४ लाख ५२ हजार, राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु. 2 अर्व 5 करोड ८९ लाख समेत रु. २ अर्ब १८ करोड १३ लाख ५२ हजार आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. १ अर्व ७ करोड २८ लाख २७ हजार र पूँजिगत तर्फ रु.७३ करोड ११ लाख ६८ हजार समेत रु १ अर्ब ८० करोड ३९ लाख ९५ हजार खर्च भएको छ। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ६.७९ प्रतिशत रहेको छ। यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. १ करोड ६६ लाख ८१ हजार खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १३.६२ प्रतिशत रहेको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट प्रतिशत चालु र प्रतिशत पूँजिगतमा खर्च भएको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ। **ख)लक्ष्य प्रगति** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार गाउँपालिकाले लक्ष्य प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले सञ्चालन गरेका जिल्लास्तरीय तथा केन्द्रस्तरीय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त ऐन बमोजिमको ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन। ऐन बमोजिमको ढाँचामा बार्षिक लक्ष्य तथा प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्दछ।	
३७			**सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम** नेपाल सरकार र स्वीट्जरल्याण्ड सरकार बीच भएको सम्झौता बमोजिम श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय मार्फत दाङ जिल्लाको घोराही उपमहानगरपालिकामा सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धि समुदाय सचेतिकरण कार्यक्रम, मनोसामाजिक परामर्श र वित्तीय साक्षरता सम्बन्धि कार्यक्रममा सहयोग पुर्‍याउने गरी यस कार्यक्रमको लागि अपाङ्ग मानव अधिकार एवम् सरोकार मञ्च नेपाल छनौट भई कार्य गरेको छ। सुरक्षित आप्रवासन परियोजना (सामि) परियोजना कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७६ अनुसार स्थानीय तहले भुक्तानी गर्ने रकममा शिरोभार खर्च कट्टि गर्ने सम्बन्धमा कुनैपनि व्यवस्था गरेको छैन। कार्यालयले यस बर्ष अपाङ्ग मानव अधिकार एवम् सरोकार मञ्च नेपाललाई ३% शिरोभार खर्च रु.१२७२७०। थप गरी रु.२२,३६,२४८। भुक्तानी गरेको छ। निर्देशिका विपरितको यस प्रकारको भुक्तानी असुल हुनुपर्ने रु.	१२७,२७०
३८	402		**लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष** संघिय सरकार हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत खर्च नभई बाँकी रहेको रकम संघिय सञ्चितकोष फिर्ता गर्नुपर्दछ। कार्यालयले लैङ्गिक हिंसा निवारण कार्यक्रमको लागि रु.१,००,०००। लैङ्गिक हिंसा निवारणकोषमा ट्रान्सफर गरेकोमा सो रकम खर्च नभई बाकी रहेकोले संघिय सञ्चितकोष फिर्ता हुनुपर्ने रु.	१००,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३९			**इन्धन तथा मर्मत खर्च** **क) इन्धन खर्च** सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धि निर्देशिका, २०७५ को बुदा नं.७ बमोजिम कार्यालयले सवारी साधन सुविधा पाउने पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई इन्धन उपलव्ध गराउँदा तह अनुसार मासिक रुपमा पाउने डिजेल/पेट्रोल (लिटर) र त्रैमासिक रुपमा पाउने मोविल तथा ब्रेक आयल (लिटर) को कोटा निर्धारण गरी भुक्तानी पर्ने र कार्यालयले सोको लगत अद्यावधिक गराई राख्नुपर्ने उल्लेख छ।कार्यालयले यो बर्ष इन्धन कार्यालय प्रयोजनको लागि रु.१ करोड ५० लाख विनियोजन गरेकोमा रु.१,११,१४,७२२। खर्च गरेको छ। कार्यालयले इन्धन खर्च लेख्ने सवारी साधनको न्यूनतम कोटा निर्धारण गरी सोको मासिक लगत राख्नुपर्नेमा राखेको छैन। यसबाट इन्धन खर्च मितव्ययि छ भनी आश्वस्त हुन सकिएन। **ख) सवारी मर्मत खर्च** - लुम्बिनी प्रदेश, प्रदेश आर्थिक कार्यविधी ऐन, २०७४ को दफा ४५ अनुसार सार्वजनिक जवाफदेहीको पद धारण गरेको व्यक्तिले सम्पादन गरेको काम र सोसँग सम्बन्धित कारोबारको जिम्मेवारी र जवाफदेहिता बहन गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।कार्यालयले यस बर्ष सवारी मर्मतमा रु.६७,१२,९५४।- खर्च गरेकोमा स्वीकृत मर्मत आदेश अनुसार मर्मत गराउने र सवारी मर्मतको म.ले.प.फा.नं. अद्यावधिक गरेको छैन। सवारी मर्मत सम्बन्धी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ।	
४०			**अन्तर निकाय समन्वयय** योजना छनौट र कार्यान्वयन गर्दा एउटै योजनाको लागि बिभिन्न क्षेत्रवाट बजेट विनियोजन गर्ने र अलग अलग निकायले कार्यान्वयन नगर्न अन्तर निकाय समन्वयय हुनुपर्दछ । कार्यालयले यसवर्ष सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बसन्त हरियाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिलाई श्रीखण्ड विरुवा रोपण र तारवार बापत रु.१,४५,७२५।, सामुदायिक वनको तथ्याङ्क संकलन भनी रु.१,९२,०००। र विरुवा खरिद बापत रु५,४४,२५० समेत रु.८,८१,९७५। खर्च गरेको छ। वृक्षारोपणको लागि कार्यालयले रोपण क्षेत्रफल एकिन गरी नर्म्स अनुसार विरुवा रोपण गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी कार्य गर्नुपर्नेमा गरेको छैन। सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमहरु डिभिजन वन कार्यालयबाट समेत सञ्चालन हुने हुँदा अन्तरनिकाय समन्वय गरेर मात्र खर्च गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४१</td><td></td><td></td><td>रेडियो कार्यक्रम
रेडियो कार्यक्रम कार्यालयले दोश्रो पक्षसँग भएको सम्झौता अनुसार प्रगति विवरण लिई सोको प्रतिफल जिन्सी दाखिला गर्नुपर्दछ। नगरपालिकाको विभिन्न गतिविधी समेटिएको कार्यक्रम हाम्रो नगर रेडियो कार्यक्रम तथा विभिन्न सचेतनामुलक सन्देश उत्पादन तथा प्रशासरण गर्न निम्न सञ्चार माध्यमहरुसँग सम्झौता भई रु.३,६०,०००। भुक्तानी गरेकोमा रेडियो एफ.एमबाट सो कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण भएको प्रशारण प्रमाणपत्र संलग्न नभएको रु.
<table>
<tr><th>गो.भौ.नं. मिति</th><th>सञ्चार माध्यमको नाम</th><th>कार्यक्रम</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>७७४-२०७७।९।१३</td><td>इन्द्रेणी एफ.एम</td><td>सचेतनामुलक सन्देश</td><td>५५०००</td></tr>
<tr><td>१९९४-०७८।३।७</td><td>स्वर्गद्धारी सञ्चार केन्द्र</td><td>व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धि सुचना</td><td>१०५०००</td></tr>
<tr><td>१९९५-०७८।३।७</td><td>रेडियो मध्यपश्चिम ९१.४ मेगाहर्ज</td><td>हाम्रो नगर रेडियो कार्यक्रम</td><td>१००००००</td></tr>
<tr><td>२१७७-०७८।३।१५</td><td>इन्द्रेणी एफ.एम</td><td>हाम्रो नगर रेडियो कार्यक्रम</td><td>१००००००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>३,६०,०००।</td></tr>
</table></td><td>३६०,०००</td></tr>
<tr><td>४२</td><td>६१</td><td>२०७८-३-२९</td><td>पशु बधशाला नजिकै सेवार खोलामा तटबन्ध लगाउने कार्य ठे न २४-२०७७।७८
सेवार खोलामा तटब्नध लागउने कार्यः पशुबधशाला नजिकै सेवार खोलामा तटवन्ध लगाउने कार्यको ठेक्का घटी कवोल गर्ने निर्माण व्यवसायी लक्षमी पुजा निर्माण तथा मेटेरियल्स सप्लायर्सको मु अ कर र पी एस रकमसमेतको कबोल अङ्क रु ६१,६८,७९८।७५ स्वीकृत गरी वीस दिनको अवधि २०७८।३।३१ सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।३।११ को सम्झौता गरी रु ५४३५०० मोविलाईजेशन पेश्की दिएको देखियो । यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् ।
क) खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।
· खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने
· सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने
· सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने **ख)खरिदमा सम्झौताको म्याद थपः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार ऐन बमोजिम निर्माण व्यवसायीको काबू बाहिरको परिस्थिति सार्वजनिक निकायले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था परी खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधि भित्र पुरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई निवेदन दिनुपर्ने र म्याद थप गर्ने अधिकारीले सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता अनुसारको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको र कार्यालयले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध नगराएकव वा काबू वाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सक्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले उक्त निर्माण कार्यको अवधि २०७८।३।११ देखि २०७८।३।३१ सम्म २० दिनमा कार्य सम्पन्न गर्ने अवधि राखी सम्झौता गरेकोमा ९ महिना अवधि २०७८।३।३१ सम्म अवधि थप गरेको देखियो । उक्त निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्यको कार्यतालिका तथा कार्य योजना तयारै नगरेको र सम्झौता अनुसारको कार्य कार्यान्वयनकालागी प्रगति अनुगमन गर्ने र गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने, बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लागयत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय पक्षको व्यवस्थापन कार्य गर्ने तथा बीमा समेत गरेको देखिएन । निर्माण कार्यको कुने प्रगति नै नहुने गरी सम्झौता गर्ने र २० दिन अवधिको ठेक्कामा ९ महिना अवधि थप गर्नु उचित समेत देखिएन । जसका कारण निर्माण कार्य तोकिएको अवधिमा सम्पन्न गर्न निर्माण व्यवसायीले भरमग्दुर प्रयास गरे नगरेको स्पष्ट हुन सकेन । अतः निर्माण व्यवसायीको उल्लिखित पक्षको विश्लेषण नगरी निर्माण कार्यको अवधि थप गर्ने कार्यमा सुधार गरिनु पर्दछ । **ग)बीमाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दश लाख रुपैयाँ भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले निर्माण सामाग्री प्रयोग गरिने मेशिन औजार वा प्लाण्ट लगायत निर्माण कार्य तथा कामदार कर्मचारीसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लिखित निर्माण कार्यको कार्यारम्भ २०७८।३।१४ देखि गर्ने कार्यादेश रहेकोले सोहि मितिबाट शुरु हुनेगरि वीमा गराउनु पर्नेमा २०७८।१०।६ सम्म बीमा नै गराएको देखिएन । निर्माण व्यवसायीले ९ महिनासम्म वीमा नगराएकोले निजले विमा खर्चको सोधभर्ना मागदावी गरेका वखत उक्त अवधिको विमा शुल्क दामाशाहीले कट्टा गर्नुपर्ने साथै उल्लिखित अनुसारको विमा गराई निर्माण कार्य तथा कार्यस्थलमा हुने जोखिम न्यूनिकरण गराउनु पर्दछ ।	
४३			**भैंसाही चोकदेखि वालिम खोलासम्म सडक कालोपत्र गर्ने कार्य ठे न १४-२०७७।७८**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३.१	६६	२०७८-३-३०	**भैसाही चोकदेखि वालिम खोलासम्मको सडक कालोपत्रे गर्ने कार्यः** मु अ कर र कन्टिन्जेन्सीसमेत लागत अनुमान रु २,५५,००,०००।- भएको उक्त निर्माण कार्यको ठेक्का घटी कवोल गर्ने निर्माण व्यवसायी खड्का तिरुपाते बंगलामुखी जे भी को मु अ कर र पी एस रकमसमेतको कबोल अङ्क रु १८२,२९,६२०।- स्वीकृत गरी २०७९।३।३२ सम्ममा सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।३।८ मा गरेको सम्झौता अनुसार यो वर्ष मोविलाईजेशन पेश्की रु ९,००,०००।- भुक्तानी दिएको देखियो । यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् । **क) खरिद सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने **ख) बीमाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दश लाख रुपैयाँ भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले निर्माण सामाग्री प्रयोग गरिने मेशिन औजार वा प्लाण्ट लगायत निर्माण कार्य तथा कामदार कर्मचारीसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीसंगको सम्झौताको वि ओ क्यू को दफा १९.१ मासमेत निर्माण कार्य कार्यारम्भ गर्दा विमा गराएको हुनु पर्ने व्यवस्था रहेको ५ । तर कार्यालयले उल्लिखित निर्माण कार्यको कार्यारम्भ २०७८।३।११ देखि गर्ने कार्यादेश रहेकोले सोहि मितिबाट शुरु हुनेगरि वीमा गराउनु पर्नेमा २०७८।१०।६ सम्म बीमा नै गराएको देखिएन । उक्त निर्माण कार्यकालागी रु ६०हजार वि ओ क्यू मा व्यवस्थासमेत रहेकोमा निर्माण व्यवसायीले ९ महिनासम्म वीमा नगराएकोले निजले विमा खर्चको सोधभर्ना मागदावी गरेका वखत उक्त अवधिको विमा शुल्क दामाशाहीले कट्टा गर्नुपर्ने साथै उल्लिखित अनुसारको विमा गराई निर्माण कार्य तथा कार्यस्थलमा हुने जोखिम न्यूनिकरण गराउनु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३.२			**कार्य सम्पादन जमानतः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि त्यस्तो सम्झौतामा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्व (DLP) को अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उक्त निर्माण कार्य २०७९।३।३२ सम्ममा समाप्त गर्ने गरि सम्झौता गरेकोले निर्माण व्यवसायीले राखेको नेपाल बंगलादेश बैंक द्वारा जारी रु १२ लाख ६० हजारको कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि २०८०।४।३२ सम्मको हुनु पर्नेमा २०८०।३।३२ सम्मको रहेकोले तोकिए भन्दा घटी अवधि रहेको देखियो । अतः उक्त निर्माण कार्यको कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि नियमानुसार थप गरिनु पर्दछ ।	
४३.३			**मोविलाईजेसन पेश्कीः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३ अनुसार खरिद सम्झौतामा व्यवस्था भएको बमोजिम कार्यालयले निर्माण व्यवसायीलाई उल्लिखित निर्माण कार्यकालागी पेश्की दिंदा निर्माण व्यवसायीले त्यस्तो पेश्की रकम खाम्ने गरि र निजले सम्झौता बमोजिम काम नगरेमा कार्यालयले अनुरोध गरेपछि तत्काल कार्यालयलाई भुक्तानी गर्ने गरि जारी भएको बैंक जमानतको आधारमा मोविलाईजेशन पेश्की दिनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लिखित निर्माण कार्य निर्माण व्यवसायी खड्का कृष्ण तिरुपाते बंगलामुखि जे भी लाई रु ९ लाख पेश्की दिएकोमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् । **क) पेश्की फछ्र्यौटको मान्य अवधिः** उक्त नियमको उपनियम ४ मा उल्लेखित बैंक जमानतको मान्य अवधि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भएको प्श्की फछ्र्यौट गर्नु पर्ने अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना भन्दा बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले गरेको खरिद सम्झौतामा पेश्की फछ्र्यौट गर्नु पर्ने अवधि (मिति) किटान गर्ने गरेको छैन । **ख) जमानतको अवधिः** कार्यालयले मोविलाईजेशन पेश्की दिंदा निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको नेपाल बंगलादेश बैंकद्वारा जारी अग्रिम भुक्तानी जमानतको मान्य अवधि २०२२ जनवरी २२ (२०७८।९।८) सम्म रहेकोमा निर्माण व्यवसायीलाई दिएको पेश्की रु ९ लाख २०७८।१०।६ सम्ममा फछ्र्यौट गरेको नदेखिएकोले उक्त पेश्की जोखिममा परेको देखियो । अत अग्रीम भुक्तानीको मान्य अवधि यथाशिघ्र थप गरि जोखिम न्युनिकरण गरिनु पर्दछ ।	
४४	६३	२०७८-३-२९	**नयाँ बसपार्क गणेश मन्दिर सडक कालोपत्रे ठे न १५- ०७७।७८** **नयाँ वसपार्क दामोदर चोक नेपाल बैंक हुँदै गणेश मन्दिरसम्मको सडक कालोपत्रे गर्ने कार्यः** मु अ कर र कन्टिन्जेन्सीसमेत लागत अनुमान रु २,३५,७५,०००।- भएको उक्त निर्माण कार्यको ठेक्का घटी कवोल गर्ने निर्माण व्यवसायी खड्का तिरुपाते बंगलामुखी जे भी को मु अ कर र पी एस	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			रकमसमेतको कबोल अङ्क रु १९७,९५,७७२।१५ स्वीकृत गरी २०७९।३।३२ सम्ममा सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।३।८ गरेको सम्झौता अनुसार यो वर्ष प्रथम बिलको रु ९९०८४१ भुक्तानी दिएको देखियो । यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् । **क) खरिद सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने **ख) बीमाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दश लाख रुपैयाँ भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले निर्माण सामाग्री प्रयोग गरिने मेशिन औजार वा प्लाण्ट लगायत निर्माण कार्य तथा कामदार कर्मचारीसमेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लिखित निर्माण कार्यको कार्यारम्भ २०७८।३।११ देखि गर्ने कार्यादेश रहेकोले सोहि मितिबाट शुरु हुनेगरि वीमा गराउनु पर्नेमा २०७८।१०।६ सम्म बीमा नै गराएको देखिएन । उक्त निर्माण कार्यकालागी रु ६०हजार वि ओ क्यू मा व्यवस्थासमेत रहेकोमा निर्माण व्यवसायीले ९ महिनासम्म वीमा नगराएकोले निजले विमा खर्चको सोधभर्ना मागदावी गरेका वखत उक्त अवधिको विमा शुल्क दामाशाहीले कट्टा गर्नुपर्ने साथै उल्लिखित अनुसारको विमा गराई निर्माण कार्य तथा कार्यस्थलमा हुने जोखिम न्यूनिकरण गराउनु पर्दछ । **ग) कार्य सम्पादन जमानतः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि त्यस्तो सम्झौतामा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्व (DLP) को अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उक्त निर्माण कार्य २०७९।३।३२ सम्ममा समाप्त गर्ने गरि सम्झौता गरेकोले निर्माण व्यवसायीले राखेको नेपाल बंगलादेश बैंक द्वारा जारी रु १० लाखको कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि २०८०।४।३२ सम्मको हुनु पर्नेमा २०८०।३।३२ सम्मको रहेकोले तोकिए भन्दा घटी अवधि रहेको देखियो । अतः उक्त निर्माण कार्यको कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि नियमानुसार थप गरिनु पर्दछ ।	
४५			**बसेरी खानेपानी आयोजना ठे न १०-२०७७।७८**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५.१			कार्यालयले भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तरगत बसेरी खानेपानी आयोजनाको मूल्यबृदि र मु अ करसमेत लागत अनुमान रु ६० लाख रहेकोमा निर्माण व्यवसायी प्रभु निर्माण सेवाको कबोल अंक रु ५६,४४,६२४।१४ स्वीकृत गरि २०७८।३।३१ मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।११।१० मा सम्झौता गरेकोमा कार्यपालिकाको निर्णयले २०७८।११।३० सम्म म्याद थप गरेको छ । यसमा देहायको ब्यहोराहरु देखिएका छन् ।	
४५.२			**खरिदमा सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा देहायका कार्यहरु गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा उल्लिखित कार्यहरु गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । · **क)** खरिद सम्झौता भएपछि सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग आवश्यकतानुसार पोष्ट बिड कन्फ्रेन्स गर्नु पर्ने · **ख)** सम्झौता कार्यान्वयनको कार्ययोजना र कार्यतालिका तयार गर्ने · **ग)** सम्झौता प्रशासन कार्य योजना अनुसार खरिद सम्झौताकौ कार्य योजनाको प्रगति अनुगमन, गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने · **घ)** निर्माण व्यवसायीलाई निर्माण कार्यस्थल सुम्पने कार्य · **ङ)** बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लगायत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय व्यवस्थापन पक्षको व्यवस्थापन गर्ने · **च)** सम्झौता कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिेदन एक तहमाथीको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५.३			**खरिदमा सम्झौताको म्याद थपः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० अनुसार ऐन बमोजिम निर्माण व्यवसायीको काबू बाहिरको परिस्थिति सार्वजनिक निकायले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था परी खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधि भित्र पुरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई निवेदन दिनुपर्ने र म्याद थप गर्ने अधिकारीले सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता अनुसारको काम समय मै सम्पन्न गर्न भरमग्दुर प्रयास गरेको र कार्यालयले उपलब्ध गराउनु पर्ने कुरा उपलब्ध नगराएकव वा काबू वाहिरको परिस्थितिको कारणबाट काममा ढिलाई भए नभएको यकिन गरि अवधि थप गर्न सक्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले उक्त निर्माण कार्यको अवधि २०७८।११।३० सम्मकोलागी अवधि थप गरेको देखियो ।उक्त निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्यको कार्यतालिका तथा कार्य योजना तयारै नगरेको र सम्झौता अनुसारको कार्य कार्यान्वयनकालागी प्रगति अनुगमन गर्ने र गुणस्तर पक्षको निरीक्षण र परीक्षण गर्ने, बजेट र लागत लेखा (कस्ट एकाउन्टीङ्ग) को पक्ष लागयत सम्झौता कार्यान्वयनको वित्तीय पक्षको व्यवस्थापन कार्य गरेको देखिएन । जसका कारण निर्माण कार्य तोकिएको अवधिमा सम्पन्न गर्न निर्माण व्यवसायीले भरमग्दुर प्रयास गरे नगरेको स्पष्ट हुन सकेन । अतः निर्माण व्यवसायीको उल्लिखित पक्षको विश्लेषण नगरी निर्माण कार्यको अवधि थप गर्ने कार्यमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
४५.४	74	२०७८-३-२४	**दोहोरो मु अ करः** निर्माण व्यवसायीलाई विमा प्रिमियमको खर्च सोध भर्ना गर्दा बील बमोजिमको रकम मात्र सोधभर्ना गरेको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले ठे न १०-२०७७।७८ को बसेरी खानेपानी आयोजनाका निर्माण व्यवसायी प्रभु निर्माण सेवालाई नेपाल ईन्सुरेन्स कम्पनीको बील अनुसार बिमा प्रिमियम मु अ कर समेत रु २२,०२९।- सोधभर्ना भुक्तानी गर्दा उकेत रकमको पुनः मु अ कर रु २,८६४/- भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु	२,८६४
४६			**खैरा कोठरी जाने सडक पिच कार्य** लागत अनुमान रु ७८९४७३६। रहको खैरा कोठरी जाने सडक पिच कार्य कार्यालयले रु ७५००००० तथा उपभोक्ता समितिले रु ३९४७३७। व्यहोर्ने र २०७६।२।२८ मा सम्पन्न गर्नेगरी २०७५।९।१४ मा सम्झौता भएको थियो उक्त योजना सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४६.१	180	२०७७-६-१९	उपभोक्ता समितिसंग भएको सम्झौताको बुँदा १ मा सम्झौतामा उल्लेख भएको म्याद भित्र योजना सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ कुनै कारणवश योजना सम्पन्न हुन नसकेमा सम्पन्न हुन नसक्नुको औचित्यको आधारमा सम्झौताको म्याद थप गर्न सकिने र म्याद थप नगरेमा भुक्तानी उपलव्ध हुने छैन । कार्यालयले उपभोक्ता समितिले गरेको कामको नापजाँच प्राविधिक मूल्याँकन तथा कार्य सम्पन्न गरेको मिति उल्लेख नगरी प्रतिवेदन बनाएको छ । सम्झौता अनुसार काम नभएकोमा उचित कारण देखाई कार्यसम्पन्न गरिसक्नु पर्ने अवधि खोली म्याद थप गरेको देखिएन । अन्तिम विलमा रु. ४३,८९,९५०।- को काम भएको र नेपाल विटुमिन उद्योगवाट कार्यालयलेनै विटुमिन खरिद गरेको भनी रु. २३,४८,०९३।- कार्यालयलेनै भुक्तानी गरेको भनी रकम कटाई रु. २०,४१,८५७।- भुक्तानी दिनुपर्ने र पहिलो विल रकम रु. ३४,२५,३१४।- मा २० प्रतिशत रोक्का राखेको रकम रु. ६,८५,०६२।- समेत रु. २७,२६,९१९।- र बढी लागत सहभागिता भएको रकम रु. ३९७३।- समेत गो भौ नं १८०-२०७७।६।१९ बाट रु. २७,३०,८९३।- भुक्तानी दिएको छ । सम्झौता अनुसार काम नभएको र सम्झौता अनुसार म्याद थप नभएको अवस्थामा भुक्तानी दिएको सम्झौता विपरित देखिएको रु.	२,७३०,८९२
४६.२			अग्रिम कर - आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९ ३ क मा उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउने गरी गरिएक पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढीको भुक्तानी रकममा एक दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सम्झौता अनुसार रु. ७५,००,०००।- कार्यालयले भुक्तानी गर्ने गरी सम्झौता भएको योजनामा कार्यालयवाट रु ५४७११४४ भुक्तानी भएकोमा एक दशमलव पाँच प्रतिशतले हुने रु. ८२,०६७।- अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्नेमा रु. १८,९५२।- मात्र कट्टा गरेकोले नपुग कर रु. ६३,११५।- असूल हुनुपर्ने रु	६३,११५
४६.३			लागत अनुमान तयार गर्दा providing mixing, laying asphalt concrete with compaction कार्यको लागि कार्यालयले प्रति घमी रु. १७४३०।२५ दरले १८२.७० घ मी को लागत रहेकोमा प्राविधिक विल भरपाई अनुसार १८०. ९७ घ मीको मूल्याँकन गरी रु. ३१,३७,३१०।६९ भुक्तानी गरेको छ । पेश भएको विल भरपाई अनुसार कार्यालयले विटुमिन खरिद गरी दिएको उपभोक्ता समितिले चिप्स तथा मटितेल खरिद गरेकोले प्रिमेक्स प्रविधिको आधारमा कालोपत्रे भएको देखिंदा अस्फाल्ट प्रविधिवाट कालोपत्रे भएको देखिएन । जिल्ला दररेट अनुसार प्रिमेक्सको प्रति घमि दर १३६८३।८१ रहेको र उक्त प्रविधि अनुसारनै कालोपत्रे भएको देखिएकोले लागत मितव्ययी नहुनुका साथै सडकको गुणस्तरतामा सुनिश्चित हुन सकिएन । यसमा सम्वन्धित निकायको ध्यान जानुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४७			**डिप वोरिङ** : संघ प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य जिम्मेवारीमा पर्ने विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाको बर्गिकरण तथा बाँडफाँड सम्बन्धी मापदण्ड २०७६ को दफा १२ क्षेत्रगत आधारहरु खण्ड घ अनुसार भूमिगत जलश्रोत अन्तर्गत मेशीन ड्रिल ट्यूववेल सिन्चाई योजनाहरु निर्माण मर्मत तथ व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु प्रदेश तहबाट संचालन हुने उल्लेख भएको तथा स्थानीयको अधिकारमा डिप ट्युववेल गर्ने नदेखिएकोले जलश्रोतको डिप ट्युववेलका कार्यहरु स्थानीय तहवाट गर्न मिल्ने देखिंदैन । साथै उक्त कार्य प्राविधिक पक्ष बढी रहेको तथा खानेपानी डिप ट्युववेल जडान गर्ने कार्यमा हेभी (रिङ) मेशिन चाहिने जटिल प्रकृतिको हुन्छ।उपभोक्ता समितिहरुसंग त्यस प्रकारको महंगो मेशिन उपलव्ध छैन त्यस्तो मेशिन भएका निर्माण व्यवसायीहरु पनि कम भएकोले भाडामा लिन पनि सहज छैन । उक्त मेशिन प्रयोग गर्न कार्यालयको सहमति लिएको पनि देखिदैन । अधिकार क्षेत्र बाहिरको कार्य र डिप बोरिङ जस्तो जटिल कार्य उपभोक्ता समितिवाट गर्न मिल्ने नदेखिएकोले नियमसम्मत नदेखिएको रु	६,५२१,०५२

योजनाको नाम	लागत अनुमान	सम्पन्न काम	भुक्तानी रकम
बेरुवा गाउँ डिप वोरिङ	७०००००	६५६२९०	६५८४७५
पन्त टोल लिफ्ट खानेपानी	२५०००००	२२८४२२९	२२९५०१८
मा वि रामपुर डिप वोरिङ	१००००००	८५०४९८	८५०४९८
बुटानिया सिंचाईक लागि डिप वोरिङ	१३०००००	१२६२२५६	१२६२२५६
बलामपुर खानेपानी डिप वोरिङ	१५०००००	१४५८८०५	१४५४८०५
जम्मा	७००००००	६५१२०७८	६५२१०५२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४८			**कभर्ड हल निर्माण कार्य** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ ८ मा सार्वजनिक निकयले उपभोक्ता समितिलाई प्राविधक सहयोग उपलव्ध गराउनु पर्ने र प्राविधक जनशक्ति उपलव्ध गराउन नसक्ने भएमा समुदाय आफैले करारमा नियुक्ती गर्न सक्ने र यसरी नियुक्त गरिएको प्राविधिकलाई सार्वजनिक निकायले कट्टा गरेको कन्टिन्जेन्सीवाट भुक्तानी दिनुपर्ने र उपनियम ९ मा उपभोक्ता समितिले हेभी ईक्युपमेन्ट प्रयाग गर्न नपाउने व्यवस्था छ । नारयणपुर दाङमा कभर्ड हल निर्माणको लागि रु ६० लाखको लागत अनुमान तयार गरी कार्यालयले रु ५७ लाख र उपभोक्ता समितिले ३ लाख नगद सहभागिता व्यहोर्ने गरी मिति २०७८।२।१५ मा सम्पन्न गर्ने गरी २०७७।८।२८ मा सम्झौता गरेको थियो । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन्	
४८.१			उपभोक्ता समितिसंग भएको सम्झौताको बुँदा १ मा सम्झौतामा उल्लेख भएको म्याद भित्र योजना सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ कुनै कारणवश योजना सम्पन्न हुन नसकेमा सम्पन्न हुन नसक्नुको औचित्यको आधारमा सम्झौताको म्याद थप गर्न सकिने र म्याद थप नगरेमा भुक्तानी उपलव्ध नगराउने व्यवस्था छ । २०७८।२।१५ मा सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा २०७८।३।३० सम्म रु ४७२४१४४। बरावरको कार्य मूल्याँकन गरी हालसम्म ४५८९४२१। भुक्तानी दिएको छ । वडा नं १० को वडा कार्यालयले कार्यसम्पन्न भएको शिफारिस दिए पनि कार्य सम्पन्न भएको छैन । उपभोक्ता समितिले समयमा काम सम्पन्न नगरेको र औचित्यको आधारमा देखाई म्याद थपको लागि निवेदन समेत दिएको छैन । सम्झौताको अवधि भित्र काम नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता र प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही नगरी आगामी वर्षको लागि योजना सार्ने प्रचलनको अन्त्य गरिनु पर्दछ ।	
४८.२	1383	२०७८-३-३०	उक्त योजनामामा black Iron truss pipe class and I Beam, fabrication, fixing and fitting जस्ता जटिल कार्य रहेको र हालसम्म रु. ४५,८९,८२१।- भुक्तानी दिएकोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९(३) क अनुसार १.५ प्रतिशतका दरले रु. ६८,८४१।- कर कट्टी गर्नुपर्नेमा रु. ४२,५९८।- मात्र कट्टा गरेकोले नपुग रु. २६,२४३।- असूल हुनु पर्दछ । साथै प्राविधिक दक्षता र हेभी ईक्युपमेन्ट चाहिने कभर्डहल निर्माण जस्तो जटिल कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराई भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु	४,५८९,४२१

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४९</td><td></td><td></td><td>:
निर्माण व्यवसायीको प्रयोग – सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६४ को दफा ९७(१०) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सव कन्ट्राक्टरवाट गराउन नसकिने व्यवस्था छ। कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउने गरी सम्झौता गरेका निम्न योजनाहरु उपभोक्ता समिति आफैले काम नगरी निर्माण व्यवसायीसंग सम्झौता गरी काम गराई कार्यालयबाट भुक्तानी हुने रकम बरावर निर्माण व्यवसायीहरुको डोजर विल राखी भुक्तानी लिने गरेको देखियो।नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गर्दा उपभोक्ता समितिले कार्यालयवाट तयार गरेको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी हुने रकम बरावर निर्माण व्यवसायीको मू.अ.कर विजक राखी भुक्तानी लिने गरेवाट उपभोक्ता समितिले आफ्नो योगदानबाट गर्नुपर्ने कार्य नगरी केवल अनुदान रकमको मात्र काम गर्ने गरेको देखियो । उपभोक्ता समितिले श्रम योगदान नगरेवाट केवल प्रक्रिया पुर्‍याउने प्रयोजनको लागि उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता गरेको र समिति निर्माण व्यवसायीको मध्यस्थकर्ताको रुपमा मात्र काम गर्ने गरेको देखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>योजनाको नाम</th><th>लागत अनुमान</th><th>कार्यालयले व्यहोर्ने रकम</th><th>प्राविधिक मूल्यांकन</th><th>भुक्तानी</th><th>निर्माण व्यवसायीको नाम</th><th>निर्माण व्यवसायीको विल रकम</th></tr>
<tr><td>६७१ ०७८।१। १३</td><td>घनश्याम बल वहादुर स्मृती प्रतिष्ठान बाटो नि</td><td>२०००००० </td><td>१९००००० </td><td>१९३७९१८ </td><td>१९३७९१८ </td><td>लगुम्याल विल्डर्स रु ११००००० र बा आमा कन्स्ट्रक्सनको रु ९०३८५८</td><td>१९०३८५८ </td></tr>
<tr><td>१००८ ०७८।३। १६</td><td>सोरठीमा नयाँ ट्रयाक</td><td>१०२००७५ </td><td>९९७५०० </td><td>१०२०५१४ </td><td>१२००७५ </td><td>बि एस प्युठानी कन्स्ट्रक्सन</td><td>१०५०१७५ </td></tr>
<tr><td colspan="5">जम्मा</td><td>2057993</td><td></td><td></td></tr>
</table></td><td>२,०५७,९९३</td></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>:
सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को नियम ४४ मा उपोक्ता समितिवाट निर्माण कार्य गराउँदा मितव्ययिता गुणस्तरीयता वा दिगोपनमा अभिबृद्धि हुने भएमा वा परियोजनाको मुख्य उद्देश्यनै रोजगारी सृजना गर्ने भएमा तोकिएको कार्यविधि पुरा गरी उपभोक्ता संग कार्य गराउन सकिने व्यवस्था छ । त्यस्तै खरिद</td><td>१५,४३६,७०७</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			नियमावलीको नियम ९७९ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायवाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा लोडर एक्साभेटर रोलर डोजर ग्रेडर विटुमिन डिष्टिव्युटर विटुमिन व्वाईलर जस्ता हेभी मेशिन प्रयोग गर्न नपाईने व्यवस्था छ । साथै उपभोक्ता सतमतिले पाएको काम आफैले सम्पन्न गनपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब कन्ट्र्याक्टमा गराउन नसकिने व्यवस्था रहेको छ । त्यस्तै कार्यालयले नर्मसको प्रयोग गरी लागत अनुमान तयार गर्ने र निर्माण कार्य गर्दा सोही नर्मस अनुसार परिमाणको सामग्रीको समेत प्रयोग गरी गुणस्तरीय काम हुनुपर्दछ । सडक कालोपत्रे गर्दा विटुमिनको प्रयोग प्राइमकोटको लागि प्रति वर्गमिटर १.०५ के.जी÷लिटर, ट्याक्ट कोटको लागि प्रति वर्गमिटर ०.७३ के.जी÷लिटर र प्रिमेक्स कार्पेटको लागि प्रति बर्गमीटर १.४६ के.जी÷लिटर र शिलकोटको लागि ०.६८ लाग्ने गरी लागत अनुमान तयार गरेकोमा नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गर्दा यसवर्ष उपभोक्ता मार्फत कालोपत्रे गरेको सडक मध्ये निम्न सडकहरुको पेश भएको विल भरपाई तथा प्राविधिक मूल्यांकनको विश्लेषण गर्दा विटुमिन लागत अनुमानमा राखे भन्दा फरक परिमाणमा खरिद गरी प्रयोग गरेको छ । उपभोक्तावाट काम गराउँदा मितव्ययी नहुने रोजगारी सिर्जना नगर्ने प्राविधक पक्ष रहेको हेभी ईक्युपमेन्ट प्रयोग हुने तथा लागत अनुमानमा उल्लेख भए भन्दा घटी बढी परिमाणको बिटुमिन प्रयोग भएको देखिएकोले ऐन नियमको पालना नभएको र निर्माण सम्पन्न भएका सडकहरु गुणस्तरीय छ भनी आश्वस्त हुन नसकिएको साथै खरिद नियमावलीको नियम ९७ अनुसार नियम सम्मत नदेखिएको रु

भौ नं मिति	योजनाको नाम	प्राविधिक मूल्याँकन अनुसार भएको काम				लागत अनुमान अनुसार हनुपर्ने परिमाण	खरिद विल अनुसारको परिमाण	घटी / बढी परिमाण	भुक्तानी रकम
		प्राईम कोट बमी	ट्याक्ट कोट बमी	प्रिमेक्स कार्पेट बमी	शिल कोट बमी				
५८ ०७७।५।१४	बर्गदुवा मिलनचोक वालापुर सडक	1557	1557	1557	1557	6103	4524	1579	2000000
७६१ ०७८।२।१६	गोरक्ष डेरी देखि नर्सरी सम्म सडक	1500	1500	1500	1500	5880	4524	1356	1943000

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय											बेरुजु रकम
			८३७ ०७८।२।३०	भ्यूडहर देखि बनगाउँ बराह मावि मंग्लेरी जाने वाटो	1193	1193	1193	1193	4677	3240	1437	1457250		
			६९७ ०७८।१।१५	पद्मोदय टोलमा पक्की बाटो	1012	1012	1012	1012	3967	3875	92	1401338		
			१२३६ ०७८।३।५	गोरक्ष मार्ग देखि मधुमार्ग जोड्ने सडक	1610	1610	1610	1610	6311	3588	2723	1949000		
			१३१८ ०७८।३।२८	आनन्द टोल विकास अन्तर्गत बाटो	1755	1755	1755	1755	6881	6120	761	2085375		
			१३७९ ०७८।३।२०	खानेपानी वोरिङ देखि दिपशिखा रतनपुर	924	924	924	924	3620	5220	-1600	1309969		
			९३८ ०७८।३।११	कपासी गोरक्ष डेरीवाट सपखा टोल हुँदै दामोदर सडक	1847	1847	1847	1847	7240	4680	2560	1910136		
			१३५१ ०७८।३।	जरुटटे सडक पिच निरन्तरता	571	571	571	571	2240	1404	836	1380639		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
			२९										
			जम्मा									15436707	
५१			**शुभलक्ष्मी टोल अन्तर्गत बाटो पिच** लागत सहभागितामा आधारित लागत अनुमान रु.४१,१६,०००।- रहेको शुभलक्ष्मी टोल अन्तर्गत बाटो पिच निर्माण उपभोक्ता समितिसंग २०७७।३।१५ भित्र कार्य सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७६।१२।७ मा सम्झौता भई रु. ४०.९२,१०४।- भुक्तानी दिएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन्										
५१.१	13	२०७७-५-१०	सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७९ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायवाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा लोडर एक्साभेटर रोलर डोजर ग्रेडर विटुमिन डिष्टिव्युटर विटुमिन व्वाईलर जस्ता हेभी मेशिन प्रयोग गर्न नपाईने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिसंग भएको सम्झौताको बुँदा १ मा सम्झौतामा उल्लेख भएको म्याद भित्र योजना सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ कुनै कारणवश योजना सम्पन्न हुन नसकेमा सम्पन्न हुन नसक्नुको औचित्यको आधारमा सम्झौताको म्याद थप गर्न सकिने र म्याद थप नगरेमा भुक्तानी उपलव्ध नगराउने व्यवस्था छ । २०७७।३।१५ मा सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा कार्य सम्पन नगरेको सम्झौता अनुसार म्याद थप नभएको र कार्यालयले भौ नं १३-२०७७।५।१० मा अन्तिम विलको २१७७८९३। भुक्तानी दिएको छ । सम्झौताको अवधि भित्र काम नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता र प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही नगरी तथा सडक कालोपत्रे जस्तो काम उपभोक्ता समितिवाट गराई भुक्तानी दिएको नियम सम्मत नदेखिएको रु										२,१७७,८९३
५१.२	13	२०७७-५-१०	**विल भुक्तानी** - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसारको कार्यको भुक्तानी दिंदा विल विजकमा उल्लेख हुनुपर्ने कुरा सम्बन्धी व्यवस्था छ ।कार्यालयले गतवर्ष रु. १९,१४,२११।- बरावरको काम भएको भनी भुक्तानी गरेको छ । लागत अनुमानको आईटम नं ४ मा रहेको Drain work, plain cement concrete (1:2:4) for RCC wall को लागत अनुमानमा प्रति घ. मी. १०,४९७।७२ रहेकोमा विल भुक्तानी गर्दा .११,६५९।३० को दर राखी ५१.६ घ. मि. को रु. ६०,१६१९।८८ भुक्तानी दिएको छ । लागत अनुमान र सम्झौतामा उल्लेख भए भन्दा रु. १,१६१।५८ बढि दर राखि ५१.६ घमीको रु. ५९,९३७।- बढि भुक्तानी गरेको रकम असूल हुनुपर्ने रु.										५९,९३७

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५२			**थारु कल्याणकारी सभा भौतिक पूर्वाधार** सार्वजनिक खरिद निमायवली, २०६४ को नियम १०(३) मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत नर्मस तथा दररेट निर्धारण समितिले स्वीकृत गरेको सामाग्री तथा ज्यालाको आधारमा तयार गर्नुपर्दछ । थारु कल्याणकारी सभा भौतिक पूर्वाधार मर्मत तथा रंगरोगन कार्यको लागत रु १४९९२३३ को लागत अनुमान तयार गर्दा आबश्यक कामको परिमाणमा सामाग्री तथा ज्याला समावेश भैसकेकोमा लागत अनुमानमा कामदारको लागि पिपिई सेट र औजेटी प्राक्टिस फर म्यासनको राखी पिपिई सेट ३० को ३०००। का दरले रु ९०००० हजार र औजेटी प्राक्टिस फर म्यासन ३०० जना रु ८५०। का दरले रु २५५०००। समेत रु ३४५०००। भुक्तानी दिएको छ । निर्माण कार्यको लागत दरमै समावेश भै सकेको ज्याला पुनः औजेटी प्राक्टिस फर म्यासन र पिपिई सेट भनी भुक्तानी भएको रकम असूल गर्नुपर्ने रु.	३४५,०००
५३	२१		**बहुउद्देश्यीय गृहमा डिप वोरिङ** : **बढी भुक्तानी** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा निर्माण कार्यको बिल बिजक भुक्तानी गर्दा प्राबिधिक नापजाच गरी नापी किताबम उल्लेख भएको बास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी गरिनु पर्ने उल्लेख गरेको छ ।बहुउद्दश्यीय गृहमा खानेपानी तथा डिप वोरिङ कार्यको लागि २०७६।७७ मा रु १० लाख विनियोजन भई रु. १९९८२३४।- लागत अनुमान रहेको र २०७७।२।४ सम्झौता अनुसार कार्यालयले रु १० लाख उपभोक्ता समितिको नगद योगदान रु. ५२,६३२। - र जनश्रम रु. ९,४५,६०२।- रहेकोमा र प्राविधक मूल्याङ्कन अनुसार रु.१०,००,०००।- को मात्र काम भएकोमा२०७७।५।१४ को कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार २०७६।७७ मा चेक काटेकोमा उपभोक्ता समितिले भुक्तानी नलगेकोले पहिला बनाएको चेक रद्द गरी भुक्तानी दिने निर्णय गरेको छ । सम्झौता अनुसार कार्यालयले व्यहोर्नु पर्ने ५० प्रतिशतले हुने रु. ५००००००।- र नगद सहभागिता रु. ५२६३२।- समेत रु. ५,५२,६३२।- मात्र खर्च लेख्नु पर्नेमा रु १०००००००। लेखेकोले बढी भुक्तानी दिएको रु. ४,४७,३६८।- असूल हुनुपर्ने रु.	४४७,३६८
५४			**विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माणः** **रोक्का निकासाः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम ४ मा सरकारी रकम ख्रच गर्दा खर्चका वील, भरपाई र खर्च पुष्ट्याई गर्ने प्रमाण सहितको लेखा राख्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर कार्यालयले देहाय अनुसारको विद्यालयहरुलाई खर्चका वील भरपाई बेगर निकासा दिई खर्च लेखेको देखियो । लेखापरीक्षणको क्रममा शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रको २०७८।३।२० को पत्र अनुसार सम्बन्धित विद्यालयको खातामा तत्काल निकासा दिई सम्पन्न हुन बाँकी काम यथाशिघ्र सम्पन्न गराउने पत्र अनुसार विद्यालयलाई निकासा दिई रोक्का राखेको देखियो । अतः उल्लखित खर्चबाट भएको विद्यालय निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र नापिको मूल्याङ्कन पेश गर्नु पर्ने देखिएको रु भौ न र मिति | विद्यालयको नाम | रकम	४१,७००,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम
				७३-२०७८।३।२४	मा वि हापुर, विजौरी	१८०००००	
					मा वि हनोक	१८०००००	
					मा वि झिगनी	१८०००००	
					बराहक्षेत्र मा वि बनगाउँ	१८०००००	
					गोरक्ष रत्ननाथ , चौघेरा	१८०००००	
					प्रा वि भैसाही	१८०००००	
				९३-२०७८।३।२५	मा वि सौडियार	३६०००००	
					जनजागृति मा वि,लमडरुवा	३६०००००	
					नवोदय आ वि, दक्षिण अमराई	१८०००००	
					मा वि रतनपुर	३६०००००	
					मा वि भिंगनी	१८०००००	
					प्रा वि वालमन्दिर	५००००००	
					प प नमूना मा वि भरतपुर	१०००००००	
					सिद्ध रतन नाथ मा वि	१५०००००	
					जम्मा	४१७०००००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५			**मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास तथा रोजगार कार्यक्रमः**	
५५.१			मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत कार्यक्रम सन्चालनकालागि पूँजीगततर्फ रु २८ लाख, चालुतर्फ रु ४८ लाख ५० हजार र प्रशासनिक सन्चालनतर्प रु ३ लाख ५० हजारसमेत विनियोजन रु ८० लाख भएकोमा खर्च रु ७३ लाख ४९ हजार भएको देखिएको छ । यसमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् । **कार्यक्रम कार्यान्वयनः** कार्यालयकालागी स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । यो वर्षको स्वीकृत कार्यक्रम मध्ये ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम दिन १९ जनालाई रु ३ लाख सहयोग गर्ने र हस्तकला तालिम तथा व्यवसाय सन्चालनमा १० जनालाई रु १ लाख सहयोग गर्ने कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको देखिएन । अत स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसारका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५.२	११७	२०७८-२-२३	**अदुवा वितरण कार्यक्रमः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०६४ को नियम ३९ को उपनियम ४ अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई तथा खर्च प्रमाणित हुने प्रमाणको आधारमा खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले कार्यक्रम अन्तरगत २० घर परिवारलाई अदुवा खेतीकालागी बीउ वितरण गर्न रु ३ लाख ५० हजार विनियोजन रहेकोमा रु ३,४६,१२०/- खर्च गरेको देखियो । **क) अदुवा खरिद र वितरण खर्चः** नगरपालिकाका अर्थ समिति संयोजक तथा वडा न १ का अध्यक्ष श्री राममणी पाण्डे र कार्यक्रमका सहजकर्ता श्री टिका बहादुर बस्नेतले संयुक्त रुपमा खरिद गरेर कार्यालयले सोधभर्ना भुक्तानी गरेको खर्चको बील भरपाई अनुसार नवीन एग्रोभेट सेन्टर तथा रासायनिक मलखाद विक्रि केन्द्र, कपुरकोटबाट २० क्वीन्टल (२००० के जी) अदुवाको बीउ रु १५ हजारले रु ३ लाखमा खरिद गरि वडा नं १८ का झगबहादुर बुढामगरसमेत १० र वडा न १ का दिल बहादुर विष्टसमेत २१ जना २१ जना गरि ३१ जना कृषकहरुलाई प्रति ५० क्विन्टलका दरले १५५० के जी वितरण गरेको देखियो । तर खरिद गरिएको २ हजार केजी बीउ मध्ये १५५० के जी मात्र कृषकहरुलाई वितरण गरेको देखिएकोले ४५० के जी अदुवाको मूल्य निजहरु द्वयबाट दामाशाहीले असुल गर्नु पर्ने देखिएको रु **ख) वितरणको प्रकृयाः** कार्यालयले कार्यक्रम अन्तरगत वितरण गरेको अदुवाको बीउको प्रभावकारी प्रयोग भएको हुनु पर्ने र बीउ वितरण गर्दा अनुदानग्राहीले अदुवा लगाउने जग्गाको क्षेत्रफल, निजको नागरिकता तथा सम्पर्क मोवाईल नम्बरसमेत उल्लेख गरि वितरण गरिएको हुनु पर्दछ । कार्यक्रममा वडा न १ र १८ का ३१ जना कृषकहरुलाई प्रति कृषक ५० के जी का दरले अनुदानग्राही कृषकको नाम मात्र उल्लेख गरेको ठाडो भरपाई गराई वितरण गरेकोले सम्बन्धित अनुदानग्राहीले अदुवाको बीउ प्राप्त गरे नगरेको जानकारी प्राप्त गर्न सकिएन । अतः यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । **ग) खरिद कार्यः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ कार्यलयले गर्ने खरिद कार्यमा निर्वाचित पदाधिकारीहरु संलग्न हुन पाउने व्यवस्था देखिएको छैन । तर पालिकाका अर्थ समितिका संयोजक तथा वडा न १ का वडा अध्यक्ष श्री राममणी पाण्डे कार्यक्रम अन्तरगत अदुवा वितरण कार्यकालागी २०७८।१।१२ देखि ऐ १४ सम्म सल्यानको कपुरकोट भ्रमण गरि नवीन एग्रो भेट सेन्टर तथा रासायनिक मलखाद विक्रि केन्द्रबाट अदुवा खरिद गरि उक्त अवधिको दैनिक भत्ता रु ३ हजार ६०० भुक्तानी दिएको देखियो । अतः सरकारी खरिदमा निर्वाचित पदाधिकारी संलग्न हुने कार्य नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।	६७,५००
५५.३	११७	२०७८-२-२३		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५.४			**बाख्रा वितरण कार्यक्रमः** कार्यक्रम अन्तरगत बाख्र पालनको पकेट क्षेत्र निर्माण बाख्रा पालन तालिम खोर निर्माण र उन्नत जातको बोका वितरण कार्यक्ममा ३० घर परिवारलाई अनुदान वितरणकालागी रु ११ लाख रहेकोमा ५८ वटा बाख्रा र ५ वटा बोका रु ११,८५,२२०/- मा खरिद गरि वितरण गरेकोमा निम्न व्यहोराहरु देखिएका छन् । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । **क) खरिद भन्दा बढी वितरणः** गो भौ न ११९-२०७८।३।४ / 128 र १२९-2078.3.15 तथा १३३-२०७८।३।२१ बाट लेकाली व्यवसायीक बाख्रापालन तगा दान उद्योग, प्यूठानबाट खरिक्रस जातका ४० वटा बाख्रा रु ९,८८०/- का दरले रु ७,९०,४००/- खरिद गरि वडा न १३ का १० र वडा न १९ का ११ गरी २१ जना बाख्रापालक कृषकहरुलाई प्रति कृषक २/ गोटाका दरले ४२ वटा बाख्रा र वर्षा बाख्रापालन तथा कृषि फार्मबाट वयरक्रस ४ वटा १४२ के जी तौलको बोका प्रति केजी रु १,४००/- ले रु १,९८,८००/- र एउटा पचहत्तर प्रतिशत वयर बोका रु ४६,६२०/- गरि बोका रु २,४५,४२०/- समेत १०,३५,८२०/-मा खरिद गरि समुहलाई वितरण गरेको देखियो । बाख्रा खरिद गर्दा बाख्राको तौल अनुसार खरिद गर्नु पर्नेमा तौल उल्लेख नगरी प्रति गोटाका आधारमा खरिद गरेको र खरिद गरेको संख्या भन्दा २ वटा बढी बाख्र वितरण गर्नुको कारण स्पष्ट छैन । **ख) माउ बाख्राः** गो भौ न १३४-२०७८।३।२१ र १४१-२०७८।३।२४ बाट सरजु वाख्रा फार्म र बागेश्वरी बाख्रा फार्मबाट ९/९वटा माउ बाख्रा रु ८३०० का दरले रु १४९,४००/- मा खरिद गरि विभिन्न ६ जना बाख्रापालक कृषकलाई ३/३ वटाका दरले १८ वटा बाख्रा वितरण गरेको देखियो । बाख्रा खरिद गर्दा बाख्राको तौल अनुसार खरिद गर्नु पर्नेमा तौल उल्लेख नगरी प्रति गोटाका आधारमा खरिद गरेको र कुनै कृषकलाई २ र कुनैलाई ३ वटाका दरले वितरण गरिनुको कारण खुलाएको देखिएन । **ग) बिमाको ट्याग:** कृषकहरुलाई वितरण गर्दा कृषकहरुको नागरिकता नम्वर, निजले पाएको बाख्रा वा बोकाको विमा ट्याग, स्पष्ट ठेगाना र सम्पर्क मोवाईल नम्वरसमेत उल्लेख गरि वितरण गरिएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले वितरण गरेको भरपाईहरुमा अनुदानग्राहीको नागरिकता, बीमित बाख्राको ट्याग तथा सम्पर्क मोबाइल नम्वर उल्लेख नगरी सोझो भरपाईको आधारमा वितरण गरेकोले वितरीत बाख्रखबाट अनुदानग्राहीले प्राप्त गरेको यथार्थता र उपलब्धिको विषयमा यकिन गर्न सकिएन । अतः वाख्रा वितरण गर्दा उल्लेखित विवरणहरुको आधारमा वितरण गरि अनुदानलाई प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५.५			**प्लाष्टिक टनेल बंगुर पाठा वितरणः** कार्यक्रम अन्तरगत वितरण गरिने अनुदान सामाग्रि सम्मबन्धित कृषकले प्राप्त गरेको हुनु पर्दछ । कार्यालयले गो भौ न १२२-२०७८।३।१४ बाट राप्ती एग्रो, घोराहीबाट (६/१२) साईजका ६३ थान प्लाष्टिक टनेल रु ४७९४९९ मा र गो भौ न १३९-२०७८।३।२४ तुल्सी कृषि तथा पशुपंक्षि पालन फार्मबाट १५ वटा बंगुरका पाठापाठी रु ७५००० मा खरिद गरि वितरण गरेको देखियो । यसमा निम्न व्यहोराहरु रहेका छन् । **क)** कार्यालयले खरिद गरेका टनेलहरु मध्ये वडा न १,२,६,१७ र १८ का श्री अम्बिका डाँगीसमेत २१ जना, श्री शशिराम चौधरीसमेत ८ जना, श्री कविराम चौधरीसमेत १० जना र श्री भरतलाल चौधरीसमेत २६ जना गरि ६५ जना कृषकहरुलाई वितरण गरेको देखियो । कार्यालयले खरिद ६३ थान खरिद गरि ६५ थान वितरण गरेकोले २ थान बढि वितरण गरेको कारण स्पष्ट गरेको छैन । **ख)** कार्यालयले १५ वटा वंगुरका पाठापाठी खरिद गरि वितरण गरेको भरपाई अनुसार श्री सुमित्रा चौधरी र श्री सुरेस चौधरी दुईजनालाई ५/५ वटाका दरले १० वटा, श्री सिनेस नेपाली, श्री कमल वहादुर घर्तिमगर र चन्द्र प्रकाश ३ जनाकालागी ५ वटा गरि १५ वटा वितरण गरेको देखियो । कार्यालयले ३ जनाकालागी ५ वटा र २ जनालाई ५/५ वटाका दरले वितरण गरेकोले समान वितरण नहुनुको आधार देखिएन । **ग)** कार्यालयले बंगुर पाठा र टनेल प्राप्त गर्ने अनुदानग्राहीको नागरिकता नम्बर र सम्पर्क मोबाइल नम्बर उल्लेखै नगरि वितरण गरेकोले अनुदान वितरणमा अनुदानको सामान्य सिद्धान्त र आन्तरिक नियन्त्रण कायम भएको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।	
५६			**स्थानीय तह मार्फत सन्चालित कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन** **कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम:** कोभिडको महामारीका कारण कृषि क्षेत्रमा परेको प्रभाव न्यूनीकरणकालागी ग्रामिण रोजगारी सिर्जना र आय आर्जनमा सघाउने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम सन्चालन गर्न स्थानीय तहलाइ सशर्त अनुदानमा बजेट व्यवस्था गरि साना कृषि औजार तथा यन्त्र उपकरणमा अनुदान, कोभिड प्रभावित भई गाउँ फर्केका कृषकहरुलाई उत्पादन सामाग्रिमा अनुदान, एक स्थानीय तह एक उत्पादन कार्यक्रम र कृषि पशुपन्छी अधिकृत जनशक्ति सेवा करार कार्यक्रम स्थानीय तहबाट गराउने उद्देश्यले स्थानीय तह मार्फत सन्चालन हुने कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि,२०७७ कार्यान्वयनमा रहेको देखियो । यस कार्यक्रम अन्तरगत एक स्थानीय तह एक उत्पादन कार्यक्रममा रु २० लाख विनियोजन भइ रु १५ लाख ४६ हजार, विदेशबाट फर्किएका युवाहरुलाई उत्पादन सामाग्रीमा अनुदान रु १७ लाख विनियोजन भइ रु १२ लाख ३२ हजार र साना कृषि औजार तथा यन्त्र उपकरणमा अनुदानतर्फ विनियोजन रु१७ लाख ५० हजर विनियोजन भई रु १५ लाख ७९ हजारसमेत कुल विनियोजन रु ५४ लाख ५० हजार भएकोमा खर्च रु ४३ लाख ५७ हजार खर्च गरेकोमा देहायका व्यहोराहरु देखिएका छन् । **क) कार्यक्रमको दिगोपना र निरन्तरता :** कार्यालयद्वारा सन्चालित कार्यक्रमहरु निरन्तर र प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । कार्यालयले कोभिड विशेष कार्यक्रम अन्तरगत यो वर्ष विभिन्न कृयाकलाप सन्चालन गर्न रु ५४ लाख ५० हजार विनियोजन भएकोमा अनुदानग्राहीहरुलाई रु ४३ लाख	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			५७ हजार खर्च गरेको छ । तर कार्यक्रमको निरन्तरता र दिगोपना हुने गरी कार्यान्वयन गरेको देखिएन । अत: अनुदान कार्यक्रमको दिगोपना र निरन्तरता हुनेगरि प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ । **ख) अनुदानग्राहीसंगको सम्झौता कार्यान्वयनः** कार्यालयले अनुदानग्राहीसंग गरेको सम्झौताका शर्तहरुको कार्यान्वयन पूर्णतः कार्यान्वयन भएको हुनु पर्दछ । अनुदानग्राहीसंगको सम्झौताको दफा ७ मा अनुदानग्राहीले नियमित रुपमा प्रगति विवरण लागयत तथ्यांङ्कहरु उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर अनुदानग्राहीहरुले त्यस अनुसार तथ्याङ्क तथा प्रगति विवरणहरु पेश गर्ने गरेको देखिएन र कार्यालयलेसमेत त्यस अुनसार माग गर्ने गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । **ग) प्रगति विवरणः** स्थानीय तह मार्फत सन्चालन हुने कोभिड विशेष कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ को दफा ६ को उपदफा २ र ३ अनुसार स्थानीय तहहरुले कार्यक्रमको चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित जिल्ल स्थित कृषि ज्ञान केन्द्र वा एकिकृत कृषि तथा पशुपंछि विकास कार्यालय मार्फत मन्त्रालयमा पठाउने व्यवस्था रहेकोमा त्यस अुनसार पठाउने गरेको देखिएन । यसम सुधार गरिनु पर्दछ । **घ) अनुगमन र मूल्यांकनः** उक्त कार्यविधिको दफा ६(३) अनुसार स्थानीय तहले कार्यक्रम सन्चालनकोलागी आवश्यक प्राविधिक सहयोग र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्य गर्ने गराउने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोही कार्यविधिको दफा ११ मा मा सम्बन्धित स्थानीय तहले कार्यक्रम सन्चालन र सम्पन्न भए पश्चात अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र उपलब्धी मापन गरि प्रतिवेदन गर्नुपर्ने, चौमासिक र वार्षिक रुपमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयार गरि मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्ने, कार्यक्रमको निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्य प्रदेश सभाको विषयगत विषयगत समिति तथा सम्बन्धित क्षेत्रका माननीय सदस्यहरु, मन्त्रालय, निर्देशनालय र मातहत कार्यालयबाट समेत गरिने र यस बमोजिम निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरि दिएको निर्देशनको स्थानीय तह र अनुदानग्राहीले पालना गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर त्यस अनुसार कार्यक्रमको निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने गरेको देखिएन । अतः निर्देशिका अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याङ्कन गरि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईनु पर्दछ ।	
५७			**सुरक्षित नागरिक आवाश कार्यक्रमः** **कार्यक्रम र खर्चः** गरिवीको रेखामूनी रहेका र प्रकोपका कारण घरबार विहिन भएका विपन्न परिवारहरुले सुरक्षित र वातावरणमैत्री आवास निर्माण आफैंले गर्न चाहेमा जस्तापाता र सहुलियत दरको काठ लगायतका सामाग्री खरिदकोलागी र पराल वा खरको छाना भएका घर परिवारलाई जस्तापाताको छानामुनि ल्याउने गरि सुरक्षित नागरिक आवास निर्माणकालागी यो कार्यक्रम लागु भएको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयनकालागी शहरी विकास भवन निर्माण विभागद्वारा सुरक्षित नागरिक आवास कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५ जारि गरेको छ । यस पालिकाले यो वर्ष कार्यक्रम कार्यन्वयनकालागी प्रतिपरिवार पहिलो किस्ता स्वरुप रु ३० हजारका दरले ३१९ घरधुरीलाई रु ९५ लाख ७० हजार खर्च लेखेकोमा देहायको व्यहोराहरु देखिएका छन् ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			क) सुविधा नपाउने: कार्यविधिको दफा २१ मा नेपाल सरकारबाट भूकम्प पून निर्माण, प्रकोप व्यवस्थापन वा यस्तै अन्य कार्यक्रमबाट लाभान्वित लाभग्राहीलाई यो अनुदान उपलब्ध गराईने छैन भन्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले उक्त विषय यकिन गरेको देखिएन । ख) **किस्ता भुक्तानी:** कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा ४, ७ र ८ अनुसार सम्झौता भएपछि पहिलो किस्ता वापत ६० प्रतिशत रकम उपलब्ध गराईने र सो रकमबाट जस्तापाता,काठ लगायतको निर्माण सामाग्री खरिद गरी निर्माण कार्य अघि बटाउनु पर्ने र उक्त रकमबाट जस्तापाता र काठ लागायतको सामाग्री खरिद गरी निर्माण कार्य सम्पन्न भएको भनी प्राविधकबाट प्राविधिक प्रतिवेदन सहितको सिफारिसको आधारमा लाभग्राहीलाई दोश्रो तथा अन्तिम किस्तावापत ४० प्रतिशत अनुदान रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले लाभग्राहीलाई आर्थिक वर्षको अन्तमा पहिलो किस्ता स्वरुप रु ३० हजारका दरले अनुदान भुक्तानी दिएको र तत्पश्चात दोश्रो तथा अन्तिम किस्ता नदिएकोले उक्त रकम अन्यत्र खर्च भई लक्षित कार्यक्रमाम उपयोग नहुन सक्ने जोखिम देखियो । अत कार्यविधि अनुसार लक्षित वर्ष अवधिमा नै घर निर्माण हुने गरी निर्धारित किस्तामा लाभग्राहीलाई अनुदान दिनु पर्ने देखिन्छ । **ग) अनुदान दिने समय;** पालिकाले अनुदानग्राहीलाई घर निर्माणकालागी अनुदान उपलब्ध गराउँदा घर निर्माण गर्ने मौसमसमेतको आधारमा अनुदान किस्ता उपलब्ध गराएको हुनु पर्दछ । पालिकाले अनुदानग्राहीलाई सामान्यत घर नबनाईने खेतीपाती लगाइने वर्षायामको समय जेष्ठ र आषाढमा पहिलो किस्तामा निकासा गर्दा लाभग्राहीले घर नै नबनाइ अन्य प्रयोजनमा खर्च हुने जोखिम रहने भएकोले यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । **घ) कार्य प्रगति:** कार्यविधिको दफा ६ अनुसार कुनै व्यक्तिले झुठा विवरण पेश गरी अनुदान लिएमा वा जुन प्रयोजनकालागी अनुदान उपलब्ध गराईएको हो सोही प्रयोजनमा खर्च नगरी अन्य प्रयोजनमा खर्च गरेको पाइएमा वा किस्ता बमोजिमको गर्नु पर्ने प्रगति अनुदान उपलब्ध गराएको मितिले ३ महिना भित्र नगरेमा लाभग्राहीबाट अनुदान रकम असुल उपर गर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले आषाढ महिनाको अन्तमा प्राविधक प्रतिवेदन संलग्न गरी कार्य प्रगतिसमेतको आधार नलिई एउटै किस्तामा अनुदान भुक्तानी दिएको देखियो । अत कार्यविधिको अनुशरण गरी अनुदानको उपयोगलाई प्रभावकारी बनाइनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५८			**राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमः** सार्वजनिक शैक्षिक संस्थाहरुको शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धिकालागी पूर्वाधार विकास र पुनसरचना गर्न, अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको सिकाईस्तरकासाथै समग्र गुणस्तर अभिबृद्धि सुनिश्चित गर्न, छात्रवृत्ति तथा शिक्षण सामग्री उपलब्ध गराउन, प्रयोगशाला र खेल सामाग्री व्यवस्था गरि सार्वजनिक शैक्षिक क्षेत्रको सुधारमा योगदान पुर्याई गुणस्तरीय शिक्षा सुनिस्चित गर्दै सार्वजनिक शिक्षालाई आकर्षणको केन्द्र बनाउने उद्देश्यले राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेको छ । कार्यक्रम अन्तरगत यो वर्ष विनियोजन रु २ करोड १४ लाख ५० हजार भएकोमा निकासा बमोजिम खर्च भएको देखियो । यसमा देहायका ब्यहोराहरु देखिएका छन् । **क) प्रतिवेदन:** राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६ को दफा १३ (१)अनुसार स्थानीय तहले कार्यक्रम कार्यान्वयनको वित्तीय एवम् भौतिक प्रगति विवरण प्रतेक चौमासिकमा अनिवार्य तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर त्यस अनुसार प्रतिवेदनहरु तयार गरर्को देखिएन । कार्यालयले कार्यक्रमको बजेट आर्थिक वर्षको अन्त निकासा प्राप्त भई आषाढ महिनामा निकासा दिएकोले प्रतिवेदन तयार नभएको जानकारी दिएको छ । अत: कार्यक्रम कार्यान्वयनकालागी आर्थिक वर्षको आरम्भमा नै निकासा दिने व्यवस्थामा सुधार गरिनु पर्दछ । **ख सामाजिक परीक्षण;** कार्यविधिको दफा १४ मा कार्यक्रम बमोजिम कार्वय सम्पन्न भएपछि विद्यालयले अनिवार्य रुपमा सामाजिक परीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन स्थानीय तहमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा सामाजिक परीक्षण गराउने गरेको देखिएन । स्थानीय तहलेसमेत माग गरेको देखिएन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ । **ग) कार्यसम्पन्न र वार्षिक प्रतिवेदन** कार्यविधिको दफा १३(३) अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय र सार्वजनिक शैक्षिक संस्थाले केन्द्रबाट जारी कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा तोकिएको ढाँचामा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित स्थानीय तह तथा इकाइ मार्फत मन्त्रालय र केन्द्रमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । स्थानीय तहलेसमेत यसको अनुगमन गरेको देखिएन । अत: सार्वजनिक शैक्षिक संस्थाहरुलाई दिएको कार्यक्रम निर्धारित समयमा सम्पन्न गराइनु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५९			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा भवन मर्मत, बाटो मर्मत तथा सोलिङ वाल निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ३२६ जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु.८१,९७,८९९। ज्याला भुक्तानी गरेको छ । लक्षित वर्गलाई औषतमा ५३.१३ दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।	
६०			**प्रकोप व्यवस्थापन**	
६०.१			विल भरपाई :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा नं. ५१ अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले ऐन बमोजिमको रित पुर्‍याई लेखा अद्यावधिक रुपमा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । गो.भौ.नं. ३-२०७७।५।१७ कार्यालयले कोभिड संक्रमितको लागि खाना खाजा सहितको आवास व्यवस्था गर्न दाङ फन भ्याली प्रा.लीसँग सम्झौता भई खाना र खाजा खर्च तथा भाडा बापत रु.२१,८७,१८६ भुक्तानी गरेको छ। भुक्तानी मागको लागि उक्त संस्थाले पेश गरेको खाना खाजा विल र कुपन संख्या भिडान गर्दा निम्नानुसार रु.१३१७४३।को बढी भुक्तानी खर्च लेखेकोले खाना कुपन भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु. विवरण | विल अनुसारको परिमाण | कुपन अनुसारको परिमाण | फरक | दर | जम्मा सादा खाना | १७५४ | १५०२ | २५२ | ३६७ | ९२४८४ नास्ता | २०९३ | १९२४ | १६९ | ११३ | १९०९७ मासु खाना | ३२४ | २९० | ३४ | ५९३ | २०१६२	१३१,७४३

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६०.२			असम्बन्धीत खर्च – विपद् व्यवस्थापनको लागि स्थापना भएको कोषवाट भएको खर्च विपत् व्यवस्थापन र रोकथाम प्रयोजनमा मात्र खर्च गर्नुपर्नेमा कार्यालयले विभिन्न भौचरबाट रु. २२,५५,५०९।– खर्च लेखेको उचित नदेखिएको रु.	२,२५५,५०९

गो.भौ.नं. मिति	कामको विवरण	रकम
२९-२०७७।८।१८	वडा नं.१ को वडा कार्यालय पर्खाल निर्माण तथा मर्मत	१९४३००
४८-२०७७।११।१९	सरयु रात्री प्रा.वि फिल्डको पहिरो उ.स	६१०४६२
६३-२०७८।३।१५	वडा नं.११ रमेश बहादुर बुढाथोकीको घरनेर पत्रेखोलामा वाल निर्माण कार्य उ.स	२९१४५०
७१-२०७८।३।२३	हापुर विजौरी डाँडा हुदै रतनपुर सल्यान कल्भर्ट मर्मत कार्य उ.स	१४६६०६
७८-२०७८।३।२६	सौरी जनजागृति टोल देखी नावी नगर जानेबाटो मर्मत उ.स	२४१८८७
८०-२०७८।३।२७	लखनपार्क र गुलरिया पार्कमा हरियाली प्रवर्द्धन उ.स	२९१३९०
९३-२०७८।३।१९	गंगा मा.वि रामपुर दाङ.को शौचालय मर्मत	२४२५००
९४-२०७८।३।३०	राजपुर पर्शा तल्लो दामोदर बाटो मर्मत	२३६९१४

६१			**स्थानीय पूर्वाधार साझेदारी बिकास कार्यक्रम** स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ बमोजिम कार्यान्वयन हुने स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमको लागि यस स्थानीय तहलाई २१ परियोजना सञ्चालन गर्न रु. ,७८,०४,०००।- बजेट प्राप्त भएकोमा रु. २,७२,७८,७२१।- खर्च भई ९८.११ प्रतिशत बित्तिय प्रगति प्राप्त भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् ।	
६१.१			लागत सहभागिता रकम - स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ को नियम ११ मा कार्यक्रम अन्तर्गत प्राप्त	१,०९७,२९३

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			रकममा स्थानीय तह र उपभोक्ता समितिको लागत साझेदारी गर्नुपर्ने र योजनाको कूल लागत अनुमान तयार गर्दा सवै रकम समावेश गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निम्नानुसारको योजनाहरु कार्यान्वनय भएकोमा उपमहानगरपालिकाको तर्फवाट लागत सहभागिता समावेश नभएको र उपभोक्ता समितिवाट प्राप्त नगद उपमहानगरपालिकाको कोषमा जम्मा गरेकोमा खर्च नगरी मौज्दात राखेको छ । अनुदान रकमको मात्र लागत अनुमान तयार गरी सोही वरावर खर्च गरेको र उपभोक्ताको नगद रकम खर्च नगरी कोषमा राख्न मिल्ने नदेखिदा नगरपालिकाको आम्दानी खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.	

योजनाको नाम	विनियोजन	लागत अनुमान	उपभोक्ता समितको नगद सहभागिता	सम्पन्न काम	भुक्तानी रकम
रामपुर कालिमाटी सिंचाई	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९३०१२	९९२९९९
मातृभूमी टोल रतनपुर सडक कलोपत्रे	१४८९५००	१४४७०४९	७४४७५	१४९०२४१	१४८६९२२
शान्तिटोल लिलामणीको घर नजिक पक्की नाला	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४९२०७६	१४९२०७६
शान्तिनगर टोल वि पक्की नाला	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४८९८००	१४८९५००
विजयचन्द चोक देखि देविडाँडा बाटो	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९४७६०	९९४७६०
धारापानी सडकखण्ड बबई नदी पक्कि पुल	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४८९९०७	१४८९५००
जनशक्ति टोल मानवहादुर बुढको घर देखि भक्त बहादुरको घर सम्म सडक	९९३०००	९९३०००	५२६६४	९९३०९२	९९५६१३
शंखेपिपल टोल नदि कटान नियन्त्रण	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९१९२९	९९१९८२
रमना बसन्तपुर देखि रमना प्रतिक्षालय गुर्जे सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१४९०९६७	१४९७०२४
भैसाकुर्मा पिपल चौतारा सडक	९९३०००	९९३०००	४९६५०	१००३२३३	९९२९९९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
			तोस कोईलाखानी श्रीचौर सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१४९५७२६	१४९००२४	
			श्रीधरा मलवार सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१२०३३७९	१२१८२१०	
			वालविकास मा वि भवन निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१४८९६०३	१४८९५००	
			प्रगतिटोल बाहुनडाँडा ड्याम लिफ्ट	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१३६९५७८	१३७५५७३	
			गोदावरी टोल देखि ढोरेनी सडक स्तरन्नोति	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४०११२३	१४०५५४२	
			बराहक्षेत्र मावि भवन	१४८९५००	१४८९५००	०	१४३६८१९	१४३६८१८	
			बचाहमा शहिद स्मृती सामुदायिक भवन	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९२४१०	९९२४३९	
			प्रा वि मकुनडाँडा भवन निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१५००९३१	१४८९५००	
			ढिकपुर खल्यानदेखि बन्दीपुर जोड्ने सडक	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४७३५५८	१४७५८९१	
			ठारिगाउँ ड्याम लिफ्ट सिंचाई	९९३०००	९९३०००	५००००	९९१९४७	९९२३४९	
			मा वि सौडियारको पर्खाल निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१४९०६६१	१४८९५००	
			जम्मा	२७८०४०००	२७७६१५४९	१०९७२३९	२७२७४७५२	२७२७८७२१	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६१.२			नियमावलीको पालना - स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ को नियम १० (६) मा उपलव्ध हुने कुल रकमवाट न्यूनतम १० लाख रुपैयाँ लागत अनुमान भएका योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकामा २१ योजना कार्यान्वयन भएका मध्ये ७ योजनामा रु १० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा जिससले पाउने प्रशासनिक खर्च कटाई प्राप्त भएको रु ९९३०००। रकमबाट सोही बरावरको लागत अनुमान तयार गरी कार्यान्वयन गरेकोले कारण नियमावलीको पालना भएको देखिएन ।	
६१.३			कन्टेन्जेन्सी खर्च - स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ को नियम १८ मा आयोजना छनौट गर्न प्रतिवेदन गर्न तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न प्रशासनिक खर्चको रुपमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले २ किस्तामा सोझै जिल्ला समन्वय समितिलाई पठाउने व्यवस्था गरेको र कन्टेन्जेन्सी सम्बन्धमा कुनै व्यवस्था गरेको छैन । कार्यालयले कार्यक्रम अन्तर्गत संचालित योजनाहरुको लागत अनुमान तयार गर्दा ३ प्रतिशत कन्टेन्जेन्सीको व्यवस्था गरेकोमा सवै योजनाको अनुगमन तथा मूल्याँकन स्वर्गद्वारी रिसर्च एण्ड इन्जिनियरिङ प्रालिले गरेको भनी रु ७८६२३९। भुक्तानी दिएको छ । सवै योजना उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको र पेश भएका कागजातहरुको विश्लेषण गर्दा लागत अनुमान नापी किताव तथा प्राविधिक मूल्याँकन गरेको र अनुमगन तथा मुल्याँकनको लागि जिल्ला समन्वय समितिले रकम प्राप्त गरेको अवस्थामा अनुमगन तथा मुल्याँकन तथा प्रतिवेदन परामर्शदाताले गरेको भनी भुक्तानी दिन मिल्ने नदेखिएको रु	७८६,२३९

योजनाको नाम	विनियोजन	लागत अनुमान	उपभोक्ता समितको नगद सहभागिता	सम्पन्न काम	भुक्तानी रकम	खर्च गरेको कन्टेन्जेन्सी
रामपुर कालिमाटी सिंचाई	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९३०१२	९९२९९९	२८३००
मातृभूमी टोल रतनपुर सडक कलोपत्रे	१४८९५००	१४४७०४९	७४४७५	१४९०२४१	१४८६९२२	४२४५०
शान्तिटोल लिलामणीको घर नजिक पक्की नाला	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४९२०७६	१४९२०७६	४२४५०
शान्तिनगर टोल वि पक्की नाला	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४८९८००	१४८९५००	४२४५०
विजयचन्द चोक देखि देविडाँडा बाटो	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९४७६०	९९४७६०	२८३००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	विवरण							बेरुजु रकम
			बिष्टापानी सडकखण्ड बबई नदी पक्कि पुल	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४८९९०७	१४८९५००	४४६८५	
			जनशक्ति टोल मानवहादुर बुढको घर देखि भक्त बहादुरको घर सम्म सडक	९९३०००	९९३०००	५२६६४	९९३०९२	९९५६१३	२८३००	
			शंखेपिपल टोल नदि कटान नियन्त्रण	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९१९२९	९९१९८२	२८३००	
			रमना बसन्तपुर देखि रमना प्रतिक्षालय गुर्जे सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१४९०९६७	१४९७०२४	४२४५०	
			भैसाकुर्मा पिपल चौतारा सडक	९९३०००	९९३०००	४९६५०	१००३२३३	९९२९९९	२८३००	
			तोस कोईलाखानी श्रीचौर सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१४९५७२६	१४९००२४	४२४५०	
			श्रीधरा मलवार सडक	१४८९५००	१४८९५००	७५०००	१२०३३७९	१२१८२१०	३४२९६	
			वालविकास मा वि भवन निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१४८९६०३	१४८९५००	४४६८५	
			प्रगतिटोल बाहुनडाँडा ड्याम लिफ्ट	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१३६९५७८	१३७५५७३	३९०३२	
			गोदावरी टोल देखि ढोरेनी सडक स्तरन्नोति	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४०११२३	१४०५५४२	३९९३२	
			बराहक्षेत्र मावि भवन	१४८९५००	१४८९५००	०	१४३६८१९	१४३६८१८	४३१०४	
			बचाहमा शहिद स्मृती सामुदायिक भवन	९९३०००	९९३०००	४९६५०	९९२४१०	९९२४३९	२८२८३	
			प्रा वि मकुनडाँडा भवन निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१५००९३१	१४८९५००	४४६८५	
			ढिकपुर खल्यानदेखि बन्दीपुर जोड्ने सडक	१४८९५००	१४८९५००	७४४७५	१४७३५५८	१४७५८९१	४०८३२	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			ठारिगाउँ ड्याम लिफ्ट सिंचाई	९९३०००	९९३०००	५००००	९९१९४७	९९२३४९	२८२७०	
			मा वि सौडियारको पर्खाल निर्माण	१४८९५००	१४८९५००	०	१४९०६६१	१४८९५००	४४६८५	
			जम्मा	२७८०४०००	२७७६१५४९	१०९७२३९	२७२७४७५२	२७२७८७२१	७८६२३९	
६२			अनुगमन र सम्परीक्षण **क)अनुगमन तथा सम्परीक्षण –** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ ।							

गत वर्षसम्मको बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B
३३५९०८	२४९०५	३११००३

ख) सम्परीक्षण :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ४० बमोजिम कार्यालयबाट आर्थिक बर्ष विभिन्नमा कायम बेरुजु मध्ये रु.२,४९,०५,३९०।- बेरुजु फछ्र्यौट गरी लगत कट्टाको लागि पेश भएकोमा रु.२,४९,०५,३९०।- को लगत कट्टा गर्न मनासिव देखिएको छ ।

आर्थिक बर्ष	दफा नं.	बेरुजुको विवरण		अनुरोध रकम	संपरीक्षण रकम
२०७६।७७	५८	निम्न कर्मचारीहरुको बढी ग्रेड भुक्तानी रकम असुल भई फछ्र्यौट		५२४९४	५२४९४
		कर्मचारीको नाम	रकम		
		शेरबहादुर विष्ट	१७४९८		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
						नारायण प्रसाद पौडेल	१७४९८				
						जिवराज पौडेल	१७४९८				
						जम्मा	५२४९४				
				२०७६।७७	१४	कर्मचारी कल्याणकोबाट मिति २०७८।५।२० मा स्थानीय सञ्चितकोषमा रकम फिर्ता गरेको प्रमाणको आधारमा फछ्र्यौट		१७७५००००	१७७५००००		
				२०७६।७७	४१	काउले देखी ठाँटी गाँउ सम्मको सडक निर्माण उ.सलाई बढी भुक्तानी रकम बेरुजु दाखिला भई फछ्र्यौट		२६१७५	२६१७५		
				२०७६।७७	४०	आशाराम चौधरीको घर देखी दिपक कुमारको घर सम्मको सडक कालोपत्रेको मिति २०७७।३।२९ को प्रमाणीत नापि किताबको आधारमा फछ्र्यौट		२००००००	२००००००		
				२०७५।७६	१५.१	निम्न फर्महरुले मू.अ.करबापत दाखिला गर्नुपर्ने रकम स्थानीय सञ्चितकोमा दाखिला गरेकोले सम्परीक्षणबाट बेरुजु कायम गर्ने गरी फछ्र्यौट		१४७४७२	१४७४७२		
						फर्मको नाम	मू.अ.कर रकम				
						पशुपति छापाखाना	९४५९१				
						जि.सी सप्लायर्स	५२८८१				

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
					जम्मा	१४७४७२				
			२०७५।७६	१३.१	निम्न कर्मचारीहरुको नियम विपतरितको भत्ता रकम असुल भई फछ्र्यौट		१६०७७४	१६०७७४		
					कर्मचारीको नाम	रकम				
					खिमानन्द के.सी	५१२२४				
					हिरालाल चौधरी	७४०५०				
					गुरु प्रसाद वि.सी	३५५००				
					जम्मा	१६०७७४				
			२०७४।७५	१४	मासिक पारिश्रमिक पाउने पदाधिकारी तथा सदस्यहरुले नियम विपरित भुक्तानी लिएको ८३ जनाको रकम स्थानीय सञ्चितको दाखिला भई फछ्र्यौट		३९७१६००	३९७१६००		
			२०७४।७५	१५	पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको नपाउने अनुगमन भत्ता बापत २३ जनाको असुल भई फछ्र्यौट		७९६८७५	७९६८७५		
					जम्मा		२४९०५३९०	२४९०५३९०		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			ग) अद्यावधिक वेरुजु - यस पालिकाको २०७६।७७ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ	

गत वर्ष सम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	यो वर्ष कायम बेरुजू (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू (D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
३३५९०८	२४९०५		१४७	

१ कार्यालयले मू.अ.कर बापतको रकम संघिय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नुपर्नेमा स्थानीय सञ्चितकोष दाखिला गरेकोले सो रकम संघिय संचितकोष फिर्ता गर्नुपर्ने रु.

फर्मको नाम	**रकम**
पशुपति छापाखाना	९४५९१
जि.सी सप्लायर्स	५२८८१
जम्मा	**१४७४७२**

https://nams.oag.gov.np